

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori
 hirdetők és a velünk összekötésben
 levő hirdető hirdők árengedményben
 részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Hozzászólás

Léva „megyei város” címéhez

Az alábbi levelet kaptuk:

A mult hetek valamelyikén megjelent számában, vezércikk foglalkozott Lévának várossá átalakulása kérdésével. Léva rendezett tanácsu város volt már több évtizeddel Trianon előtt, amikor még alig volt csak 7000 lakosa. A fejlődésének ez a szervezet adott lendületet. A cseh uralom alatt lakosainak száma több mint kétszeresére emelkedett ennek a lélekszámnak. Most vármegyei székhelyé is lett visszatérésével és megyei hivatalok, tetemes kataság és sok más közhivatal nyert benne elhelyezést. Teljesen érthetően tehát, hogy a belügyi kormányzat ezt a gyönyörű fejlődésnek indult várost, a határszél legértékesebb magyar nemzeti kultúrvégvárát a falusi község színvonalára szállította alá. Ha Léva város polgárságában van önérzet, ha van a történelmi hagyományok iránt érzés lelkében, nem nyugodhatik bele abba a törvénytelen kormányintézkedésbe. Arra hivatkoznak, hogy az 1929-ben alkotott XXX. t. c. 38 §-a szerint nem alkalható meg a megyei városi képviselőtestület Léván, mert lakosságának száma nem éri el azt a magasságot, hogy a 400 alap egység létszám mellett legalább 60 képviselőtestületi tag választható legyen falai között.

Ez a törvényes rendelkezés azonban csak ott lehet mértékadó, ahol új átszervezésről van szó. Nem vonatkozik azonban a már fennállott megyei városokra. Ezért megyei városok maradtak az 1929: XXX. t. c. hatálya lépte után is Uj-Komárom 7,562 lakossal, Szentendre 7,210 lakossal, Magyaróvár 8,584 lakossal, Kőszeg 8,537 lakossal, Kalocsa 11,000 lakossal, Turkeve 13,320 lakossal, Zalaegerszeg 13,072 lakossal, Balassagyarmat 11,552 lakossal, Kisujszállás 14,532 lakossal. Ezek a felsoroltak, mind kisebb népességűek Lévánál. De ha a törvény rendelkezéseit épügy alkalmaznák más városoknál is, mint Lévánál, ürügykép felhasználják várossá visszaállítására ellen; akkor elvesztené város jellegét. Budafok, Esztergom, Gyöngyös, Hajdunánás, Hajduszoboszló, Kisujszállás, Mohács, Pápa, Salgótarján, Sátoraljaújhely, Szekszárd, Vác, Veszprém is, mert ezek lélekszáma mind alul van a

24,000 lélekszám alatt, amennyi szükséges a törvény szerint, hogy a legkisebb létszámú képviselőtestület megalakítható legyen bennük.

Az a körülmény, hogy Léva csak most került vissza a magyar szent korona alá, s a cseh erők uralma alatt községgé kisebbitett, a magyar nemzeti egyetemes felfogás szerint, nem jöhet figyelembe.

Léva erőkkel raboltatt el az ország testéből, és az erők szülte lealacsonyításból nem lehet jogszerű alapot kovácsolni a város lerontása céljára.

A visszatérés után az a korábbi állapotot nyert jogosultságot, amit az erők lerombolt volt. Az integrum reititio beáll minden téren. A visszakerült polgárok eo-ipsó magyar állampolgárokká lettek. Nincs szükség visszahonosításukra. A magyar törvények közül a régiek

feltétlenül újra érvényesülnek a visszakerült területekre és az azokon lakókra, az új törvények pedig ép oly módon kiterjesztettek rájuk, mintha meghozataluk idején ezek a területek és lakói a magyar korona alatt állottak volna még mindig.

Az képtelenség és jogi elvi szempontból önkénykedés, ha bizonyos esetekre a cseh erők törvényes jogalappá akarná tenni a kormány. Ez ellen minden hazafinak tiltakozni kell. Ilyen kivételes bánásmód sérti a nemzet alkotmányos életét. Lealázza az érdekelt közönség érzeret és meghurcolja az ország színe előtt, mert ujjal mutatnak rá, hogy nézettek, a magyar kormány ezt a közönséget nem tartja méltónak, hogy régi, dicsőséges múltjának kiérdemelt megtiszteltetését megtarthassa.

Legyen Léva gerinces magyar és ne engedje magát legázolítani, mert erre nem adott semmi okot, mert hű maradt a megkínzások alatt is.

Budapest, 1939. május 1.

Egy lévai baráti lélek.

A Szent Jobb diadalmos bevonulása Lévára

A Léva felszabadulásával járó történelmi élményeknek egyik legnagyobbika a dicsőséges Szent Jobbnak látogatása városunkban. Ugy éreztük, hogy Szent István királyunk ismét eljött hozzánk, ide a Garam vidékére, hogy széttérintsen azon a tájon, ahol ezer év előtt a magyar honfoglaló ősök s Bűnér fia Bors ütötte a Garam-menti östőgyesben a fehér gimet és kiszemelte azt a mesyét, amelyet belekapcsolt annak a várnak az övezetébe, amelyet aztán a Garam partján épített fel s névadója lett Bars vármegyének.

Lelki szemekkel láttuk az első magyar király nemes alakját, amint a bényi avargyőrök mellett megszemlélt és azután királyi áldásával utjára bocsátja azt a hadat, amelyet a Bakony rengetegében tanyázó Koppány letörésére küldött. A Mult és a Jövő szellemi harcát indította meg Szent István elhatározó bátorsággal és Koppány bukásával a pogány, vad magyarok kemény terde megbicsaklott, kemény szíve megpuhult és alázatossan leborult Krisztus keresztje, a Kereszt fenségese eszméje előtt és kitaráta lelkét annak tanítására. A magyarság magába fogadta az új élet szellemét: Krisztust!

Vajjon hányszor hányták szemünkre ellességeink, hogy mi magyarok ázsiai barbár fajta vagyunk, de a rosszakarat elhallgatta azt, hogy az Ázsiából jött barbár magyar bátorsága és vitézi erényei nélkül a nyugati kultúrának ma már csak romjairól vagy emlékeiről lehetne beszélni. A magyarhoz hasonló bátor és kemény rokon-nemzetek hadseregei kísérlelték meg a keleti eszmekörbe erőszakkal belevonni a nyugati tájakat és a magyar nemzet szentistváni utjának torlaszai előtt akadtt meg minden törekvésük.

Szent István akkor szelidítette meg a kemény lelkű, vad magyarokat, amikor még a

keresztény vallásban nagyobb lánggal égett a szent eszme, mint a vallási formalizmus képe, azért gyökere is teljesebb. És az a gyászó szándék, amellyel bennünket, magyarokat megszégyeníteni akartak, a mi örök dicsőségünkre válik. Az ázsiai barbárok a világ kulturájának kiegyensúlyozói és európai szétszűrőjei lettek.

Nem kell bizonyítgatni ezek után, hogy Szent István az Isten keze általotta a dunamedencei öröklomásra, hogy őrzője és átszűrője legyen a vonuló szellemi áramlatoknak. Így a világtörténelem legnagyobb kultúreseményévé lett a pogány és vad magyarok európai megjelenése.

A Szent Jobbnak Léván való megjelenése ezeket a gondolatokat ébreszti fel bennünk, és azért, amidőn belenézünk abba a görög kis kápolnába, amely az első magyar király jövevő kezét foglalja magában, látni véljük és éreztük, hogy a szent kéz kiemelkedik az ereklyetartóból, a régi tájak felé mutat és azt mondja: Az én papjaim és szerzeteseim járták ezt a vidéket, ők voltak itt az első tanítók, az első szántók és első magvetők, akik az őstajait elsőnek törték fel és vetették be jöteknony maggal, mert eladdig csak a vad szél vetett itt kénye-kedve és a természet szépségei szerint. Az én embereim törték be a kultúrba ezt a vidéket!

A Szent Kéz csodálkozva tárul a magyarok felé, mintha azt hirdetné: olyan nehéz ezt megérteni minden idők magyarjainak? És azt is mondja, hogy én nemcsak katolikus szent, hanem magyar szent vagyok, az első magyar király, minden magyarok örökös királya, mert az Árpádok vérből való vagyok. És nem igaz az, hogy meghaltam, csupán annyi igaz, hogy a testemet eltemették, de a lelkem itt jár köztetek örökkön-

örökké és a haza régi határait járja, melyeket én sem, ti sem tudok elfelejteni . . .

A Szent Jobb Érsekvivárról érkezett Lévára. Az idő esőváró boros volt, Érsekvivárról az ünnepély szakadó esőben zajlott le. Lévnak sikerült megmenekülnie től.

Mallath László főszolgabíró előzőben beutasta a járásbeli vasuti állomásokat, hogy személyesen szeressen meggyőződést arról, hogy minden rendben van. Az összes állomások szépen fel voltak díszítve.

Léva nagy dízsban fogadta a Szent Jobbot. Kivilágítás, zászló és szőnyegdíszek, virág és lombfüzerek az ablakokon és erkélyeken. A Kossuth Lajos téren aranyszínű oszlopokon nyugvó, bordó drapériával bevont baldachin várta a Szent Jobbot. A díszes baldachin oszlopjainál négy leányka, mint égből szállt angyal állott fel. A Szent Jobb kiserőli részére tribünöt építettek. Léva méltó fényvel várta és fogadta a dicsőséges Szent Jobbot.

A közönség idejében elfoglalta a helyét, a katonaság, rendőrség megvonta a kordont és a Szent Jobb fogadására kiküldött urak a szépen feldíszített vasuti állomáson várták az Aranyvonatot.

A falusi állomásokon nagy tömegek várták az Aranyvonatot. Az egyik állomáson is elvesztették egy-két másodperccel többet a tervezettnél, így a forgalmi tisztviselő 11 perc késést jelentett be a várakozó küldötteknek.

A városban ezrek sorakoztak fel a gyalogjárókön és a várakozó közönség türelmetlenségét Páldy Béla hangszórón köti le, lefesti az állomás környékén látható szinpompa képet. Apró zászlókat lengető diákok, tüdőköli magyarruhás leánykák sorakoztak a piros szőnyeggel borított állomási kijáratnál, a helyi katolikus papsággal az élen.

Katonai díszszázad és zenekar. A fényképezők szüntelenül doгоznak.

A késést az Aranyvonat már nem tudja behozni, azért a kitűzött időnél 11 perccel később érkezett. Amint a vonat feltűnik, a komáromi honvédeknek a Himnuszot játsza. Közben feltűnik az egyik kocsi ablakában Jaros Andor miniszter ünnepélyes, de azért mosolygós arca. Pompás magyar díszruha fezdül terméke. A megye határán, Besse—Baracska állomáson, ahol Koczor főispán, Sáska alispán és Kovács Pál gyerkő esperesplébános fogadták a vármegye nevében a Szent Jobbot, szállt be ő is az Aranyvonatba, hogy elkísérje a Szent Jobbot szeretett Lévájába.

A koronától és aranyos díszláncoktól ékes kocsi a vonat közepébe van kapcsolva, jobbra és balra a díszkiseret természetkocsijai foglalnak helyet. Az Aranyvonat ajtja nyitva. Cimerdíszes emelvényen az ereklyetartó és benne a Szent Jobb. Dalás alakú főpap áll mellette: dr. Mészáros János budapesti érseki helynök, a Szent Jobb őre.

Ezönek a csillogó öltözött koronádrök szálltak le az Aranyvonatból és felállnak a Szent Jobb díszláncúval. Most a vasuti alkalmazottak felcsatlólják az Aranyvonathoz a lépcsőt és négy irlalmasrendi szerzetes állja körüli az ereklyetartót. Ezözben a biboros hercegrímás és a Szent Jobb egész díszkiserete leszáll a kocsiból és Klain Ödön polgármester elmondja üdvözlő beszédét:

— Szent István, első nagy királyunk! A Te lényed immár 900 éve mennyi sugárzás — távoli csillag —, de lelünkben tükrözödik századokon át!

Szent Jobbotad és dicső szellemedét hódolattal és fiai hálaival köszöntjük.

A Te szent évében — 1938-ban — történt, hogy husz év szenvedéseitől sújtott szomorú városunkra, Lévára, újból felvirradt a boldog magyar szabadság és visszatértünk szent Koronához.

Légy üdvözölve, légy áldva e magas szent pillanatban hű népedtől, az Általad felépített keresztény Magyarországnak ismét részesevé vált Lévától, örök hálnk és szeretetünk egész melegével.

Egyben szeretettel fogadjuk városunkban a

biboros Hercegrímás Ur Óaminenciáját és az egész díszkiseretét.

Az üdvözlő beszéd után a biboros hercegrímás kezét nyújt és köszönetet mond a polgármesternek a Szent Jobb üdvözléséért. Esután négy irlalmasrendi szerzetes leemelte az ereklyetartót és elhelyezte a feldíszített autón. Ere hosszú kocsi- és autósorral elindult a kisérlet a város felé a szép díszkapu keresztül. A díszláncokban a sűrűn üdvözlő nemzeti színek között számos helyen ott láttuk Mária országának és a magyar nemzet nagy brátiának, a római pápának zászlószíneit is.

A gyalogjárókön sűrű tömegben áll a nép, a feldíszített ablakok színtelen telve közönséggel. A Werböczy-téren a katonai díszszázad ismét tisztelg a Szent Jobb előtt, az üdvözlő leemlik és a négy irlalmasrendi szerzetes viszi innen tovább, a Kossuth Lajos térre. A magyar filmroda operatöre akcióba lép és a magyar rádió is megkezdte helyszíni közvetítését Budinszky bemondó vezetésével.

A díszszázad, a különböző alakulatok és a közönség elhelyezése Léva gyönyörű, szabályos foterén nagyszerűen fest. A tanítóképző monumentális épülete a tavaszi ékecségekben pompázó hegyoldallal elragadó látványt nyújt.

Faragó György, Horatsik Pál és Páldy Béla a Kossuth Lajos-tér díszítésével remekeltek.

A rövid egyházi szertartás után Sáska Dezső alispán mondta el mélyhatású ünnepi beszédét:

Eminenciás Uram! Kegyelmes és Méltóságos Uram! Magyar Testvéreim!

Milyen megilletődve állok itt a nemzeti és egyházi ereklye előtt, hogy Bars és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék nevében bódójjak Szent István nagy királyunk országjáró Jobbjának.

Minden nemzet jövője a múltjában van, mert minden nemzet annyit ér és minden nemzet olyan jövőndöt érdemel, mint amennyire megtudja becsülni a múltját és mint amennyire át tudja menteni a fejlődés mellett a mult értékeit és hagyományait jövőndöje számára.

A magyar nemzet értékei között a legnagyobb érték ez az ereklye, Szent Jobbja dicsőséges királyunknak, aki nagyja, hatalmasa és keresztényen tette a Magyar nemzetet és akinek tanításai, elgondolásai és eszméit követve tudtuk megérni az első ezer esztendő.

BARS ÜNNEPE LÉVÁN

Május 3-án, a Szent-Kereszt feltalálása napján minden igazi barsi szív feldobban. Vajjon ki ünnepeitelen méltóbban husz szomorú év után mint mi barsiak? Idézzük fel a benedeki, lekéri, a bényi apátságokat, amelyek a mi vidékünk kulturájának az alapjait megvetették. A benedeki, a bényi szerzetesek vágták itt elsőnek bele a garamvölgyi földbe az ekét. Ők vetették meg az alapját e vidék keresztény kulturájának.

Május 3-án az 1714-iki évi vármegyei közgyűlési határozatot ünnepejük, a kuruc-háború nyomán fellépő pestis megszűnésének örömet.

Garamszentbenedekben ezen a napon a Szentvér kápolnából kivitték a Mátyás király ajándékozta ereklyét és az ernyei nép között felvitték a fogadalmi kápolnába.

Történelmi jelentősége van ennek a napnak, amikor a fogadalmi ünnepe századok múltán tartottuk meg. Lelki szemeink látják régi megyénk, régi határát és Léváról is látjuk a benedeki fogadalmi kápolnát; fájdalom is van ebben az ünnepeben, hogy az a barsi zászló amely ma Léva lobog, miért nem lenghet a benedeki ezer éves monostoron.

A régi Bars egyrészenék felszabadulása után ünnepeket ült Léva, de az ünnepe gondolatának jelentősége túlerpült a határon és a közös szenvedés, a közös történelmi mult ezen a napon jobban megdobogtatta a szívet. Ez n a napon minden hű barsi szív

Ebben az ezer esztendőben ezer viszonytagság és ezer veszedelem közepette a keresztényiségnek, a magyarságnak, a nemzet épségének és függetlenségének legerősebb biztosítékai a Nagy Királyunk által alapított vármegyék voltak.

Bars és Hont, a nemrég egyesült két vármegye a legőribb vármegyék közé tartozik. Ennek a két vármegyének véraátatta földjéről küldötte Szent István király Huat, Pázmán és Bors vezéreket Koppány pogány vezér seregei ellen.

A kereszt és a magyarság védelmére elindult vezérek győzelmesen tértek vissza. Megvédték a kereszténységet, megvédték a magyarságot és megerősítették a keresztény és nemzeti érzést.

A keresztény és nemzeti érzés adott erőt ennek a két vármegyének az elmúlt husz esztendő alatt is. Tártek, szenvedtek, szenvedtek és börtönt üttek, de nem engedtek, hanem áhitattal várták azt a pillanatot, amikor jutalmuk a felszabadulás lesz.

És ime, miolha csoda történt volna. Szent István évében elindult a Szent Jobb és országjáró úján az Urste; áldást adott a Magyar nemzetnek, felszabadulást a rab magyaroknak.

Dicsőséges első királyunk Szent ereklyéje, itt a határszélen sugározad ki a benned rejlő erőt a határon túlra, öntésél hitet a hishitűekbe, adja erőt az elfáradottaknak, világosít meg agyát a megzavarodottaknak, rázd fel a létságukból a fásult lelkeket, térít vissza az eltántorodottakat és új országjáró utadon tégy egy újabb csodát, — a Magyarorsztene adja vissza nekünk a Nagy és bódog szép Magyar Hazát!

A rövid főteri ünnepélyen a Lévai Dalárda művészi énekelve emelte az ünnepély fényét. Esután a Szent Jobb citávozott körülből, de Szent István szellemét ithagyta örökké ezen a földön, melyet szent lábai tapadtak.

A Szent Jobbot ezután méltó fejedelmi pompával kísérték a vasuti állomásra.

A biboros hercegrímás az ünnepély után termeskocsijába kérlete a vármegye és a város vezetőit és örömeinek adott kifejezést a lévai ünnepség ritka nagy sikere felett. Szent István dicsőséges Jobbjának áldását itt a határszélen, Szent István országmelegyének egyik részén, mindannyian mélységek alázattal fogadtuk.

leborult Isten előtt és arra kérte, hogy jövő ünnepét Garamszentbenedekben a fogadalmi kápolnában tarthassa meg.

Ünnepünk jelentőségét nagyban emelte, hogy megjelent azon József kir. herceg Öfensege is, aki a felszabadulás után azért jött ide most, hogy nyitlan is hitet tegyen barsiassága mellett.

József kir. herceg délelött féltenegy óra tájban érkezett Lévára autón, a katonai lövedék mellett a város nevében Klain Ödön polgármester köszöntötte a fenséges urat ezekkel a szavakkal.

Királyi Fenség! Léva határkövénel a város hűségés magyar népe nevében minket igen megtisztelő látogatása alkalmával hódolattal üdvözöljük. Tudjuk, hogy velünk együtt éröz jó barsi szíve vonzotta ide erősíteni hitvallásos lelkünket, felemelni a magyar szent koronához való visszatérésünk feletti örömlünket, védelmezni biztonságunkat.

Isten hozta, legyen itt tartózkodása kellemes és otthonos! — mondta a polgármester és József kir. herceg meleg szavakkal köszönte meg a szíves fogadtatást.

A kir. herceget azután a fogadalmi ünnepe színhelyére, a Kálváriára kísérték, ahol a küllünböző alakulatok tisztelgéseit után a barsi gyermekek nevében Horatsik Judit, majd a vármegye és közönsége nevében Koczor Gyula főispán és Sáska Dezső alispán üdvözölték

József királyi herceget, aki az üdvözléseket meghatolnán közzönte meg azzal, hogy végtelen nagy az öröme most, amikor husz év után ismét a szabad barsi földre léphetett.

A fogadtatás után a szabad ég alatt megkezdődött a szentmise, amelyet Tonhaizer Mihály nagysallói plébános, szentszéki tanácsos celebrált és az ünnepi beszédet dr. Haiczl Kálmán szentszéki tanácsos mondta, aki a háború előtt Garamszentbenedek plébánosa volt. Barsi lelkek hő imája szállt az ég felé és a benedeki fogadalmi kápolna felé...

Dr. Haiczl Kálmán beszéde.

Sok titok vesz körül a világon. Az égboltozat mérhetetlen csillagaival az égre nyúló óriás hegycsúcsok havas ormakkal, amelyeket ember lába nem érintett, a mélységek oceánok rejtelmes világukkal, amelyet soha kipuhaltól nem tudunk, de az is, amit mindennap látunk és szemlélünk kezdve a szerény ibolyától a százévenként egyszer nyíló Victoria régiáig, — szóval minden, ami körülvesz, ami él és mozog, minden a legmélyebb, áthatolhatatlan titok előttünk. Legnagyobb titok pedig maga az ember. Ha el is fogadjuk az annyiszor hangoztatott elméletet, hogy az élet mozgás s a mozgás megszüntélével maga az élet is megszűnik, ezzel még mindig meg nem fejtettük a kérdést, honnan keletkezik és mi az élet.

A svéd mesében az erdő nagyhét szombatján belefáradt a madárdalolásba s a fák rügyezésével keletkező életszibongásba s elmélkedni kezdett afőlt, mi is az élet? A dalos madarak a tavaszi légtől megmámorosodva hangoztatták: az élet, a dal, az ének. Mire a vakond fejét a földből kibujtatva felsóhajtott: ah, az élet a mélység és sötétség hatalmával való folytonos küzdelem. A lepke is megszólalt: az élet, ha pillanatnyi is, öröm és élvezet. A méhnek más volt a fellegosa: az élet folytonos munka s ez a munka örömet és édességet teremt. A hangya így felel: az élet kevés örömet, inkább munkát és fáradságot jelent. A sas az erdő fölött röpököde lenézöleg mondta: ti az életet nem ismeritek. Az élet a szabadság, az uralkodás, a hatalom. A fenyőfák is ezt erősítették: az élet törekvés a magasba, a fény s a nap után, mire a fűz önmagadással válaszolt: az élet az engedelmisség, a hódolat, az odaadás és áldozat. Végül a felhők nem maradtak el: az élet csupa könny és ez illik is legjobban a a síralom völgyéhez.

Az erdő lakóinak szavába egyszerre belezúg a husvét harangszó: mindez, amiről beszéltek és áldmoztak, csak alvó élet. Az igazi életet én hirdetem nektek. Ez a keresztre feszített Krisztus, ez a feltámadt Krisztus, aki az életnek alkotója és forrása, mert ő maga az élet. Aki melegeit és életet, mint a vér, világít, mint a napsugár, mert maga az élet. Krisztus Urunk önmagáról ezt mondta: Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki bennem hisz, ha meghalna is, élni fog. Sz. Pál apostol pedig nyíltan kijelentette: nekünk dicsekednünk kell Krisztus Urunk keresztjében, amely-

ben üdvösséünk, életünk és feltámadásunk vagyunk. Krisztus keresztje tehát számunkra az üdvösséget, életet és feltámadást jelenti.

Bars vármege nemes közönsége az életet kívánta, életéért küzdött, amidőn 227 év előtt a pestis pusztító rohamra ellen oltalmat és menedéket keresett. De hol és kinél találja azt meg? A szabadságban? A szabadság napja a majtényi síkon leáldozott, a sas szárnyait letörték és a hős kurucok csak a lemondás vagy a számkivetés várákozt. Öröm, vígság sehol, ellenben mindenfelé csak pusztulás és romok, könnyek, bánat és levertség jelentkezett.

Életét megmentendő, az élet forrásához, Krisztus Urunk keresztjéhez s a keresztifán kiömlött szentséges véréhez fordult, amidőn 1712 ben tartott közgyűlésén megfogadta, hogy ha Isten kegyelme tőle a pestis pusztításait elhárítja, a garamszentbenedeki sziklán levő és sz. Ilona tiszteleire szentelt fakápolna helyére Krisztus szent vérenek tisztelelre kölkápolnát építi. A pestis megszűnt s a vármege fogadalmához híven 1712. május 6 iki közgyűlésén a kápolna építését elrendelte. Következő évben a kápolna készen állott s azóta a vármege hívó közönsége a mai napot fogadalmi ünnepnek tekintette és elzarándokolt Garamszentbenedekbe, hogy a szentvér iránti kegyeletnek és hálijának adóját leröhassa.

20 évvel ezelőtt a vármege akkori idegen lelkü urai a vármege fogadalmi ünnepéről tudomást nem vettek, a vármege ősi hagyományai és kegyelme őket nem érdekelték. A hívek azonban tovább is hűségesen kitartottak az ősi hagyományok mellett és elzarándokoltak az ősrégi apátsági templomba, hogy a fogadalmi ünnepséget megülhessék — az amugy is megszüntetett vármege hivatalos részvétele nélkül.

Amikor ma, az Isten kegyelméből nagy részben helyreállott Bars vármege őseinek sz. hagyományaihoz ragaszkodva a fogadalmi ünnepnek a vármege jelenlegi székhelyén való megtartását elhatározta, ugyanaz a kegyelet és tisztelet hozott bennünket össze, amely őseinket Krisztus Urunk sz. keresztjéhez és mindnyájunkért kiontott szentséges véréhez két század előtt vezérelte. Mi is tudjuk és érezzük, hogy Krisztus Urunk keresztje s a róla lecsurgó szent vér él és életet jelent számunkra. Él és lüktet abban a tevékeny munkában, amelyel Krisztusi hitünket valljuk és gyakoroljuk, melegeit azzal a szeretettel, amely mindnyájunkat egyesít, él és élet abban az igazságban, amelyet hirdetünk és védelmezünk. Adja Isten, hogy Krisztus Urunk szent keresztje és vére, mely Bars vármege két századdal ezelőtt a pusztulástól megóvta s a mai napon mindnyájunkat ide vezérelt, óvja meg a vármeget minden testi s lelki veszedelemtől a jövőben is, adja meg hogy a vármege régi fogadalmához híven a mai ünnepet ősi helyén megtarthassa, hogy Krisztus szent keresztje és vére új életet és feltámadást jelentsen mindnyájunknak.

(Folytatása következik.)

visznek. Emberek a maguk véleményének keresztnek támogatást a népnél ahelyett, hogy a nép lelkét tárnák a világ közvéleménye elé. —

Juhász Ernő szorgos és dolgozó magyar földműves mindég kitárta két karját az igazi, mindenekfelé felálló magyar élet és a magyar igazság felé!

Zsemleér község diszközgyűlés keretében ünneplte Juhász Ernőt, kitüntetés alkalmából. A képviselőtestület közgyűlését Mailáth László főszolgabíró nyitotta meg. Jurka József esperesplébános mondott mélyhatáru beszédet, amelyben kifejtette, hogy Zsemleér község mindég szeretettel köszöntötte a felsőbbeségeket, de ma kétszeres az öröme, mert érzik azt, hogy ez a felsőbbeség a magyar nép védője és támogatója nem pedig az ellensége. A hatóság megjelölése nem csak Juhász öröme, hanem az egész község, mert az egész község együtt örül a kitüntetés személyl azér, hogy áldozatos politikai munkáját legfelsőbb helyen is figyelemre méltatták. Krisztusi és evangéliumi tanítás az, hogy örvendezzünk az örvendezőkkel és együtt sirjunk a sirókkal.

Az esperes ezután a cseh mesterkedéseket változa Zsemleér magyar jellege ellen, de a község derék magyar népe minden nemzetelleni törekvésnek ellene szegült, mert érezte, hogy itt a nyelvhatalon ellenállása történelmi jelentőségű misszió.

Ennek az ellenállásnak egyik elismerését látják Juhász Ernő községi bíró kitüntetésében is.

Koczor Gyula főispán beszédében azt hangoztatta, hogy egy régi magyar közmondás szerint a legnagyobb bajban ismerjük meg a jó barátot, így igaz az is, hogy a veszélyben ismerjük meg a jó magyart is. Juhász Ernő mindég lelkesen dolgozott a magyar élet érdekében, akkor is, amikor azért üldözöttek járt. Ezt az áldozatos munkásságát legfelsőbb helyen is figyelemre méltatták. A főispán beszéde végén — a kormány megbízásából — lelkes éljenés közben feltűzte Juhász mellére az arany érdemkeresztet.

Ezután báró Majthényi László felsőházi tag, közözi pártunk üdvözölte Juhász Ernőt a párt nevében. Mint munkatársát és bajtársát köszöntötte a kitüntetés alkalmából. Felelőtti, hogy együtt járták a falkutak és a majorkákat és hirdették a magyar igazságot a legnagyobb veszedelem idején is. A munka még nincs befejezve, azért arra kéri Juhászt, hogy a régi hittel és törfhetetlenséggel harcoljon az Egyesült Magyar Párt céljainak eléréséért, az egységes nagy Magyarország feltámadásáért.

Juhász Ernő mélyen meghatta köszönte meg a kitüntetést. Feleltette, hogy már személyesen is köszönetet mondott kihallgatás keretében a Kormányzó urnak, aki atyai szeretettel fogadta. Juhász Ernő beszéde lelkes és mély benyomást keltett. Juhász ezután lelkes hangon megemlékezett Koczor főispán 20 éves munkálkodásáról a kisebbségi életben és népies magatartásáról. Majd báró Majthényi László politikai működéséről szóló és a magyar pártban kifejtett tízéves szervezési munkájáról és a pártgye-sítés nagy művéről.

Mailáth főszolgabírónban védőknek törzsökös családjának kiváló fiát, az igazságos pártatlan magyar közigazgatás megtestesítőjét,

Nagy Bódog vármegei katonai parancsnok jelenlétében a magyar hadsereg és a magyar nép közös lelkeségét, egybeforradását ünneplte Juhász Ernő. — Háromnyik Jánosban az együttműködő bajtársat köszöntötte, aki a börtöntől sem riadt vissza. Majd Zsemleér lakosságát köszöntötte és felhívta, hogy a jövőben is a régi lelkesedéssel dolgozzanak az Istenért a szent hazánkért.

Nagy Bódog ezredes, mint a trianoni Magyarország jelenlévő képviselője, elismeréssel emlékezett meg Juhász Ernő és a garamvölgyi magyarság kitartásáról és nemzeti ellenálló erejéről és azokról a nagy magyar erőkről, amelyek a magyarokat képessé tették arra, hogy a Dunamedence expontját pontján életüket örökre biztosítani tudták.

A bensőséges ünnepelet a lövész alakulat díszmenete fejezte be.

A magyar érdem kitüntetésének ünnepe Zsemleéren

Mélyen megható ünnepély zajlott le múlt hét szombatján Zsemleér községben. Krónikás hűséggel, márványtáblába kelteke vénei garamvölgyi magyar életünk eme népmegnyilvánulását, amint Marcus Auréus római császár és felrovtatta Róma egyik oszlopra garamvidéki emléket, amiről évezredek után is tudomást kell szereznünk a világnak. A garamvölgyi magyar nép is nagy megüzenetetésben részesült, amidőn a Kormányzó Ur Ótóméltósága Juhász Ernő zsemleéri kiszegadát a felvidéki magyarság érdekében kifejtett munkálkodásáért kitüntetésben részesítette.

Nem tehetünk egyszerű pontot itt a mondat végére, mert érezzük jelentőségét annak, hogy itt egy nagy szimbolikus cselekedet történt a magyar paraszttal! Itt a garamvölgyi magyar nép lelke, amelynek Juhász Ernő hűséges kifejezője, jutott elismeréshez.

Juhász Ernő lelke dobogásának ütemét az összes garamvölgyi magyarok vérenek lüktetése indította el. Az eltiport hangtalan magyar falusi ezrek „bemondója” volt, a hallgatóság ezrei érzéseit ő szóllalta meg itt a magyar „mikrofon” előtt. Nem volt magyar gyűlésünk, hogy Juhász Ernő testvérünk ne szóllalt volna fel a harcra magyar irány érdekében.

Juhász Ernő megtestesítője annak az új magyar típusnak, amelyre a magyar nemzeti életnek szüksége van. Közösségérzetet a nemzet minden tagjával szemben. A magyar élet szintézisét úgy szeretné elérni, hogy a „grófkok” — az egy-két felvidéki magyar vezetőnk példája szerint — egy kissé lejjebb szálljanak a nép lelkéhez, a mélyen levők pedig amennyire lehetséges volna — felemelkedjenek. A mai magyar életben a tul egyénieskedések még mindég nagy szerepet

A felvidéki írók és kulturmunkások budapesti megbeszélésének határozatai

A kassai Kazinczi Társaság megbeszélésre hívta össze azokat, akik a Felvidék kisebbségi életében és kulturális mozgalmában tevékenyen résztvettek. A megbeszélésre, amely 1939. április 1—2-án volt Budapesten, közel hatvanan jöttek el, úgyhogy képviselve volt a teljes társadalmi és kulturális élet. A megjelentek, akiket szorosán egybeforrasztottak a kisebbségi élet élményei, egyhangúan kimondták, hogy ezúttal is a magyar népet és a népi gondolatot fogják szolgálni. Kötelességüknek érzik, hogy a népet dolgozzanak, mert ez tartotta fenn nemzeti létünket: kisebbségi életünkben a nép volt az alapja a magyar törekvésnek és nemzeti megmaradásnak.

A határozatok, amelyeket Narancsik Imre, Berecz Kálmán, Bölya Lajos dr. és Vajlok Sándor előterjesztési, valamint Pfeiffer Miklós dr. írásbeli javaslatát után fogadtak el a jelenlévők, nem ölelik fel minden felvidéki kérdést, csupán azokat, amelyek a legidősebbek és amelyek egy másfélszoros megbeszélésnek tárgyát képezhették. A megjelentek már elvették az ellen, hogy bármiféle elszigetelődési szándékkal vádolják őket. Nem akarunk a Felvidékből cuprus separatum csinálni; a felszabadult terület szerves része lehet csupán hazánknak. Meggyőződésünk szerint azonban a kisebbségi sors olyan nemzeti értékeket is kitermelt, amelyekből az egész Magyarországnak haszna lehet.

A megbeszélésen résztvevő írók és kulturmunkások a következő határozatokban állapodtak meg:

1. Kívánatosnak tartjuk a kisebbségi életben kialakult és jó bevált politikai és művelődési kereteinek, társadalmi szervezeteinek, valamint gazdasági intézményeinek fennmaradását és továbbfejlesztését. Azt a szellemet, amely ezeket a kereteket megtöltötte, megőrizzük és terjesztjük. Nem ismerünk el születési, vagyoni és osztálykülönbségeket s a magyarságnak ezen szerinti tagolását. Minden ilyen törekvéssel szemben egységesen és zárt sarokban foglalunk állást, mert ezeket károsaknak és nemzetünket pusztítóknak ismertük fel.

A jövőben kimélyítjük kapcsolatainkat a hasonló gondolkodású anyaországi írókkal, kulturmunkásokkal és a hasonló irányú intézményekkel.

2. Szükségesnek véljük, hogy a Felvidéken érvényben volt és bevált művelődési és társadalompolitikai törvények és rendeletek továbbra is érvényben maradjanak. (Különösen vonatkozik ez: a községi könyvtártörvényekre, a művelődési rendezések adó- és illetékmentességére, a 10:7-tel átszámított rádióelőfizetésre, valamint a társadalombiztosításra stb.)

Ragaszkodunk ahhoz, hogy a Széchenyi Magyar Kultúr egyület zavaratlanul tovább dolgozhassék és újabb feladataihoz mérten kiépüljön. A SZMKÉ legyen kultúréletünk átfogó és irányító szerve. Munkája végvári helyzetünket tartsa szem előtt, vagyis

a) erősítse a nemzeti öntudatot a falvak népében;

b) emelje annak műveltségét és életszínvonalát;

c) építő és védekező munkát fejtson ki nemzeti érdekeink körében;

d) a városokban terjessze és erősítse a népi gondolkodást;

a) a népből táplálkozó mo. galmi szerve legyen a népi gondolatnak és törekvéseknek.

A SZMKÉ gondoskodik hazai szövénymagyarságnak nemzeti életéről is. Nemzeti létünk biztosítására minden szövénnyel SzMKÉ-írókat kell létesíteni Feltétlenül szükséges a

SZMKÉ működésének gazdasági biztosítása. Kérjük a hivatalos köröket, hogy bizonyos engedélyek (mózi stb. koncessziók) és kedvezmények nyújtásával tegye lehetővé ennek a nemzetépítő munkának a megvalósítását.

4. Tiltakozunk az ellen, hogy a felvidéki vármegyék népművelő titkári állásait nem felvidéki emberekkel töltsék be. Követeljük ennek a kormányrendelet-ellenes intézkedésnek a visszavonását

Általában tiltakozunk az ellen, hogy a felvidéki ügyek intézését reaktívtól és nem felvidéki személyekre bizzák. Kérjük annak a kormányrendeletnek maradjék el a betartását, amely szerint a felvidéki állások betöltésénél első sorban a felvidékiek jönnek tekintetbe.

5. A vezetőség népi felrészítésének egyik legfontosabb eszköze az iskola. Figyelemmel kísérjük a tanügyein át szervezésére fordított munkát és iskolapolitikánk fejlődését. Kérjük az illetékes ténylezőket, hogy vegyék figyelembe következő szempontjainkat:

a) a közép- és felsőiskolákon a tandíj magas, ami elzárja népünk tehetséges gyermekei elől az érvényesülést utját. Meggyőződésünk szerint a kiváltságos alapja nem lehet a szülők vagyoni helyzete, hanem csupán a gyermek tehetsége és iskolai teljesítménye;

b) a polgári iskolai oktatást általánossá, ingyenessé és kötelezővé kell tenni, mert ez az egyik legjobb eszköz a nép szellemi színvonalának az emelésére. A polgári iskolák tantervét gyakorlativá kell módosítani. Átmenetileg maradjanak meg a nyolcosztályú elemi iskolák;

c) szükségesnek látjuk a szakiskolák hálózatának a kiépítését, első sorban a mezőgazdasági szakiskolákét.

6. A kisebbségi tapasztalatok megtanítottak bennünket arra, hogy a vidéki kultúrgócoknak milyen fontos szerepük van a nemzeti öntudat erősítésében. A meglévő vidéki kultúrgócoknak tervszerű és céltudatos kiépítése előfeltétele a magyar kultúrélet szükséges decentralizálásának. Ezt az egészséges folyamatot önálló intézmények alapítása segítené elő (könyvkiadás, sajtó stb. támogatása). Példának említtük, mint a decentralizálás első lépését a kassai rádió működési önállósítását. A kassai rádió mindhárom nyelvű osztályának a vezetését olyan felvidéki kulturmunkásokra bizzák, akik résztvettek a kisebbségi élet mozgalmában és így ismerik a felvidéki társadalmat.

7. Mivel sajtóink fenntartása egyetemes magyar szempontból is fontos, kívánjuk, hogy

a) a Felvidéki Magyar Hírlap is megmaradjon; mai szellemi és szerkesztőtechnikai viszonyai megváltozzanak;

b) a lap épügy, mint a vidéki sajtónak, szellemünk kifejezője legyen. Vidéki sajtónk vezetését felvidéki emberekre bizzák;

c) fokozottabb mértékben foglalkozzék felvidéki érdekeinkkel és azok védelmével.

Közvélemény-alakító szerepe miatt szükség van az Új Szellemre, vagy ehhez hasonló lapra. Örömmel fogadtuk azt a bejelentést, hogy néhány kultúrember áldozatkészségével és támogatásával folyóirat indult meg a felvidéki kérdések időszerű tisztázására.

A népi sajtónak nagy jelentősége van a nemzeti életünkben, ezért a mostani három néplapunk (Barázda, Magyar Vasárnap, Hanzaszövetkezeti Újság) tovább is jelenjék meg.

8. Emberi és nemzeti önértékünk tiltakozik az ellen, hogy a kisebbségi életben és munkában résztvevő magyarokat másodrendűeknek és megbizhatatlannak minősítsék. Visszautasítjuk az olyan gyanúsításokat, amelyek

idegen szellemünk bélyegzik meg legjobbjaink becsületét kiállítását a magyar nép elemi jogai mellé.

Természetesen találjuk, hogy a kisebbségi élet munkásainak nemzethűségét csakis a kisebbségi életben tényleg résztvevő magyarok bírálhatják felül.

9. A hazai kisebbségek jogait és kötelességeit alkotmányos uton kell megállapítani. A kisebbségi ügyek rendezésébe vonják be a felvidéki magyarság képviselőit és szakembereit. Szlovák ügyekben olyanok, akik nem éltek a Felvidéken és nemzeti értekeik nem rendelkeznek, ne szerepeljenek.

Mindezeknek a kérdéseknek a rendezésénél a legnagyobb feladat a felvidéki Egyesült Pártra vár. Kérésünk az Egyesült Párthoz az, hogy

a) fokozottabb mértékben vállalja a felvidéki és a népi érdekek védelmét, s erről a munkájáról rendszeresen tájékoztassa a magyar közvéleményt;

b) vegye határozati pontjainkat, amennyiben ez szükséges, parlamenti uton valósítsa meg, illetve vigye a magyar közvélemény elé.

A résztvevők kimondták, hogy az értekezleten kialakult egységes szellemiség mellett kitaranak és mindent megtesznek a határozati pontok megvalósításának érdekében. Egységesen, de személyileg, is vállalják ezt a munkát és felelősséget s kéri hozzá a magyar közvélemény támogatását.

Budapest, 1939. április hó.

GÖMÖRY JÁNOS,
az értekezlet elnöke.

LÉVAI SZEMMEL

Tetszik nekünk,

hogy az egészségügyi hatóság gondjába igyekszik venni egészségünket és életünket. Ebből az elgondolásból eredni, hogy a szennyvizet nem szabad kiönteni az utcára, hanem emésztő gödröt kell ásni az udvarokban és a szennyvizet ott kell elrejtetni. Feltoakodik a kérdés, hogy egy-két év múlva mennyi dolga lesz itt az orvosoknak egy tíuszjaryány leütődésénél, ha a közműterem his lévai udvarokban az emésztő gödrökből a szennyviz mind a kutakba fog beszivárogni, magával ragadva a W. C. tartalmát is. Nem jobb lenne az általános csatornázásról kiadni valamelyes rendelkezést?

*

Nem tetszik nekünk,

hogy a lakásadó kivetését régi sablonok alapján kívánja megoldani az illetékes hatóság. A bürokrácia csak a maga könnyebb-ségét nézi, de nem az ügy legjobb megoldásának lehetőségét keresi. A hatóság sablonosan értékeli fel a házberadó alá eső helyiségek bérértékét és aszerint akarja kivetni az adót. Pedig azt kellene nézni, hogy vajjon valójában mit fizetnek a bérlők a lakásért? A hatóság hiába állapította meg az adó alá esett lakás értékmagasságát, ha ezt az értéket a háztulajdonos a lakóktól nem kaphatja meg és ha azt nem akarja, hogy a lakás üresen álljon, akkor olcsón adja ki. És még egyet! Az egyes osztályok keretén belül alosztályokat is felkellene állítani. Tévédés ugyanis az, hogy egy utcában minden lakás egyenértékű. Bizonyára nagyon sok fűg attól, hogy az adóköteles lakás egy hosszú utca melyik végén áll?! Jó lesz efelett gondolkodni és az általános sablon helyébe egyéni megállapításokat vezetni be. P. I. osztály a), b), c). II. osztály a), b), c). Nemde ez lenne az igazság?!

Magyar munkába, magyar munkást!

—:—

Magyar munkaadó!

Elsősorban olyan egyéneket alkalmaz, akik vállalták a magyar kisebbségi sorsot!!!

Léva és utcapora

(C) A Bars utolsó számában paraszkodik egy régi olvasója a gyári füstökre. Ez bátorított fel, hogy ennél súlyosabb egészségügyi visszacsúg, az utcapor miatt panaszokdajam én. Iletékes helyen talán nem tudják, hogy nekünk nyomorút adófizetőknek nap-nap után, reggeltől estig, mennyi port kell egészségünk hátrányára a lévai utcákon nyelünk. Például, az én utcamakadám uttestét rendszeren pár centiméternyi porréteg takarja, mely már egy bicikli végig rohamására felkerekedik, de melyet az autók s a szél sürű felhőkben verik fel, melyek a házások közé szorulva az utcát végesvégiig úgy megtöltik, hogy husz lépésnyire sem láthatni benne. Igaz, hogy néhanapján megjelen félútcát utcapepről is, többnyire reggel fél 8 és 9 óra között, mikor a sok utleplei gyermek az utcámon végig hemzseg az iskola felé s a lakások ablakai szellőzésre nyitnak. Az a félútcát ember seprővel az u'ca kocsiuttestén jobbra-balra keszálva a por legnagyobb részét felveri a levegőbe, nagy részét ott hagyja, ahol eddig volt és csak igen kis részét kaparja rakásba. Hogy mér most abból a rengeteg felvert porból mennyi jut az olyankor arra járók s a lakásokban tartózkodók tüdejébe, azt nem állapíthatom meg, annyi azonban bizonyos, hogy elég okot szolgáltathat az illetékes szakközvegeknek medítálásra.

A városnak van öntözője, mely a múlt évében a mi utcánkat is rendszeresen öntözgette reggel és délután, most azonban már napok óta locsolgatja áldásos bőséggel csak a közvezt és aszfaltos fővonalát, mely nem szolgáltat port pótló anyagot alapjából, mint a makadamos mellék utcák, pedig ezek még annak a fölösleg viznek is hálásan örülnének, mely a most a járdá szélén kis patakok alakjában sűt a csatorna árnái felé rendeltetését eltesztelve, hiába. Hát — kérdem, — nem lett volna e célszerűbb, hogy ezt a pazar vízfőlötséget valamelyik porral fedett makadamos uttestnek juttatták volna? és nem volna-e fontosabb inkább a forgalmas mellék utcák rendszeres öntözése, mint az aszfaltos uttestek túlságos öntözésével való parádézás?

Előőrson . . .

Irja: LÉVAI.

A pozsonyi rádió féltelen magyargyűlölete, a hazudásban határokat nem ismer. Egyik hazugságát a másikkal csapja egyos. Egyetlen műsoron belül képes annyira belemelegedni a lódtításba, hogy a megkínzótt és állásalkból csendőrszuronnal kivert szlovákok patakokban folyó véréről beszél, míg néhány perc múlva azon siránkoszik, hogy mint a statisztika is mutatja, itt nálunk hírmondónak is alig maradt már szlovák.

Hát ebben az állításában van valami igazság! Igen, hírmondónak is alig maradt, mert gerinctelenség csaknem mindannyian megtámadták nemzetiségüket. Városunk hivatalainak tisztviselőikera egy évvel ezelőt, 2-3 gerinces magyar kivételével, mind cseh-szlováknak vallotta magát; a novemberi népszámlálások ugyanazek az urak egyszerre magyarokká vedlettek s alig maradt belőlük 2-3 gerinces szlovák. Kényszerítette valaki ezeket az urakat erre? Senki! Van e szűkességünk nekünk oly jellemekre, akik márcól hónapra úgy változtatják a nemzetiségüket, mint mások az ingfűt? Egy más történelmi pillanában ezek épp oly könnyen ismét visszavendenek, vagy szükséghez mért más nemzetiségűvé alakulnának, ahonnet több haszonra volna kihatás.

Egyáltalán nincs reászorulva s a 10 millió magyar, hogy azzal a néhány ezer állmagyarral szeporitja a számát! Ezerszer többet ér nekünk határvidékieknek egy oly gerinces szlovák, aki egyetért a szentistváni birodalmi gondolat népeket, nemzeteket összehozó európai szükségserűségével, mint oly felemás magyarok százei, akik aszerint válogatják a köpönyegeiket, ahannét a szél fúj!

Milyen érdekes lenne rekonstruálni a tavalyi, vagy néhány év előtti május eszelei marxista felvoulásokot; de azok jól ismert s jelenleg is fontos helyeket betöltő közéleti személyiségünk haladna a vörös lobogó alatt.

Nem történt semmi, csak egy honfitársunk mögött csapódott be az élőhalottak kriptasajtaja . . .

Egyszerű, szűrke, fiatal magyar volt, nem tegnapi újdonsült magyar, hanem magyar azokból, akik merték vállalni a kisebbségi sors kílátástalan keserű kényerét, nem tagadták meg nemzetiségüket és magyar iskolákat végeztek. Magyar iskolákat itt, Léván akkor, amikor az csak lenzés és kűtűlátat tárgya volt sokszor nemcsak idegenek, hanem egyos fajtetésűraink szemei előtt is. Magyar iskolával vágott neki az életnek, bizott a demokrátiás igazságban, nem hitte, hogy ennek az éremnek is lehet két oldala. Visszautasított, szétépett és arcba vágott kérvények kísérték elhelyezkedési kísérleteinek minden lépését. A legdurvább munkiba sem kellett már, mert óriási volt a büne, nem akarta megtágnadni a fajtáját! A sikertelenségek sorozata fiatalon felőrölte idegrendszerét és elméje elborult.

A tudomány nagy mester, kigyógyították s mint friss fiatal magyart érte a novemberi felszabadulás.

Eőre! Miénk a jövő-kilátással indult egy szebb holnap elé, de ismét csúszott! Azt hitte, hogy új emberek, testrékek fogják fogadni s csaknem mindentit ugyanazok vágják be orra előtt az ajtót, akik azelőtt szemébe vágták magyar bizonyítványát.

Peregtek a hónapok reménytelenül, s csak szlovák érdemeik folytán elért befolyásos helyen maradt, ámgyarrá vedlett cseh-szlovákok protekciója révén szépecskén csaknem mind elhelyezkedtek ezek a fiatalok, akik soha magyar iskolát nem jártak, csak ő és sorstársai maradtak ismét árván, eredménytelenül kilincselgetve állás után. A kudarc ismét összetört a fiatalon kifaradt idegrendszerét s mikor végre mégis állásba került, ő az eddig félredobott, megítort, lenézett magyar, már késő volt; felmerhetetlen öröme teljesen összeroppantotta fiatalon megkínzótt lelkét, elméje végleg elborult.

Nem történt semmi, csak egy honfitársunk mögött csapódott be az élő halottak kriptasajtaja . . .

Vajjon kötelesek vagyunk e ezt szemreberés nélkül tudomásulvenni és szabad e mellette szó nélkül elhaladni? Akkor, amikor büntelen véreink százeit dobja a féltelen magyargyűlölet napról-napra a határra, mi felelős állásokban tűrjük azokat, akik 20 éven át mást sem csináltak, mint lábbal tiporták ősszes nemzeti ideáinkat és minden rendelkezésükre álló hatalmi eszközökkel az itt élő magyarság kílátásán dolgoztak!

A Felvidék elvárszthatatlanul összeforrt egység az anyaországgal s így lehetetlen, hogy míg egyesek itt magyart pusztító közéleti szereplésükért elért kiváltságai gyömölcseit nyugodtan tovább élvezik a megakadályozzák új megbízható magyar erők sorompóba állítását, addig néhány kilométerrel délebbre egy másik honfitársunk csak azért, mert talán kissé élesebben, de jóindulatu magyar fajszeretéből fel merte tárni, egy amúgy is reformok alatt álló közgyűnk hibáit börtöntölteléké válik. S vajjon egy így csúszott, erkölcsileg és anyagilag tönkretett, amúgy is törékeny léleknek sok kell e ehhoz, hogy mögöttes is örökre becsapódjon az élőhalottak kriptasajtaja?

Magyarok! Oly kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene bocsájtanunk, csakhogy soraink ne fogyatkozzanak! Es ha valamikor ugy, ma kétszeresen van szükségünk minden áldozatraképes, igaz magyarokra! Ezeket nem elgancsiolni, hanem minden igyekezetünkkel felemelni, a legemlébb hazafiai kötelességünk!

KOLONFÉLÉK

— A HONSZ ALAKULÓ GYŰLÉSE. Vasárnap alakult a HONSZ lévai városi és járási szervezete szép ünneppályás külsőségek között. A magyar Hísekegy elmondása után János Jenő csoportelnök nyitotta meg a gyűlést. Miklósy Béla ügyvezető igazgató ismertette a HONSZ szociális munkásságát, amely sok emberen segítelt. Ezután a közgyűlés kimondta a HONSZ lévai és járási csoportjának megalapítását. Majd megválasztották az elnökséget. A HONSZ érdekében híjéjett működésűkört díszelőkhöz kéz választották meg Koczor Gyula főispánt, báró Májhényi László felbőházi tagot, Sáska Dazsó állispánt, Nagy Bődog ezredes, vármegyeyi katonai parancsnokot, Schubert Tődor kormányfőtanácsost, dr. Nagy Béla vármegyeyi ődgyészot, Mailáth László főszolgabíróot, vitéz Berthóty Dazsó rendőrkaptányt, Réz Perczel István rendfőeügyelőt és gróf Ráday István Székely Ferenc országos főtitkár hatóság beszéde után Nagy erredes szólél fel és magyartán beszédben vázolta a hadirokhtantak küzdalmait és érdemeit és kifejtette, hogy a hadirokhtantak nála mindég megértésre fognak találni. János Jenő elnök ezután a megválasztott vezetőség nevében megköszönte a bizalmat és indítványára a közgyűlés hódoló táviratot intézett a Kormányzó Ur Ődömötőóságának és távirattal üdvözölte Dr. Telesi miniszterelnököt, Bartha honvédelmi és J.rossz felvidéki minisztert, valamint vitéz Dr. Árvátfalvi Nagy Istvánt, a HONSZ országos elnökét. A lélekemelő gyűlés a Hinnusszal fejeződött be.

— KINEVEZÉS. Kísvársányi Fialka Géza őrnagyot, a lévai járás tésztenevelési előadóját alezredesre nevezték ki. Az előéptetés általános öröme kíllett a levonték körében is, akik az elzredesben szerető atyai barátjukat tisztelik.

— A „LÉVAI ÖREGDIÁKOK SZÖVETSEGE” nevében kérem a Léván lakó tagokat, hogy május 8-án d. u. 2 órakor — a „nagy találkozó” előkászűleteinek megbeszéléső céljából — az állami elemi iskola helyiségében megjelenni sziveskedjenek. (Korontsy)

— A LÉVAI DALÁRDA NAGY SIKERE. A felvidéki magyar kulturéletben a Lévai Dalárda mindig az élen menetelt. Léva magyarsága büszke erre az egyestűre, amely husz éven át ennek a városnak a lelkét tárta ki, a magyar Léva magyar lelke élt a Dalárdában és mi lévai magyarok mindig ott voltunk a Szent Cecilia lobogója nyomában. Öröm nekünk az, hogy a Lévai Dalárdát Magyarország fővárosa is meghívta. Az a nép jelentkezett a fórumon, amely a husz keeserves esztendőben életet öntött a felvidéki magyar szellemiségbe. A lévai magyar lélek messzire és magasan csillogott a kisebbségi élet keretében. A Lévai Dalárda is éleszettel szivűnkben a magyar tűzet, a Magyar Fel-támadás szent reményiségét. Örűlünk annak, hogy ezt Budapest is észrevették és a mai magyar élet is tudomásul fogja venni azt, hogy a magyar élszben mit jelentenek a Dalárdák. A Lévai Dalárdát Magyarország már is szeretetébe fogadta, erre a mi szivűnk is kinyílik és szeretettel köszönti az ősszes magyar dalosokat!

— ÉRTESITEM A NYILVÁNOS SZÓRAKOZÓHELYEK TULAJDONOSAIT, hogy helyiségükben az automata billiárd asztalok felállítása a 184300—1935 B. M. rendelet értelmében előzetes rendőrhatalósági engedélyhez van kötve. Fshivom ezért azokat a vendégelőket, korcsmárosokat és nyilvános szórakozóhelyek tulajdonosait, akik üzletükkel összefüggő helyiségükben automata billiárd asztalokat állítottak fel és tartanak üzemben, hogy az engedély iránti kérelmüket 1939. május hó 15 ig hatóságomnál terjesszék elő, mert az engedély nélkül üzembe tartók ellen rendőri büntető eljárást indítok. Léva, 1939. április 30. A rendőrkaptányaság vezetője: vitéz Berthóty m. kir. rendőrkaptány.

— **NÉVMAGYAROSÍTÁS.** Dr. W. csek Ferenc lévai ügyvéd és István főr, nevét belügyminiszteri engedéllyel Vajtára változtatta.

— **PÁLYAZAT KATONAI SZÁLLÍTÁSRA.** A lévai zászlóalj közértesítési bizottsága versenyfőnyelést hirdet husz és élelmiszer szállítására. Bővebb tudnivalókat a laktányában és a hivatalos helyeken kifüggesztett hirdetésny nyújt, amely a Bars kiadóhivatalában is megtekinthető.

— **A „MAGYAR A MAGYARERT”** köznevelési nyugalma a lévai járási köznevelési egyesület adományát: 1 könyvszekrény és 5 drb. ifj. által a kórház számára és Widder Jenő könyvet adományozott magyar ruhát.

— **GYÁSZHIR.** Bucsek Mária életének 41. évében f. hó 4-én elhunyt. A rokonszenves és áldozatos szívű lányban Zvara Mihály sógorától gyászolja. — Kosztolányi Zsigmondné sz. Kaizer Otília, kántorantitő özvegye, életének 81. évében elhunyt. A megholdogultban özv. Schmidberger Jánosné nővérét gyászolja.

— **A HELYI PÁLYÁZÓK ELŐNYE.** Az ipügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy vidéki közszállítóknak és közmunkáknál lehetetlen a helybeli vállalkozók ajánlata veendő figyelembe. Gyakran előfordul ugyanis, hogy a kiíró hatóság, még nem lényeges árkielbőség esetén is, mellőzi a helybeli iparos ajánlatát és fővárosi vállalkozókat bíz meg a munka kivitelezésével. Ez az eljárás arra vezet, hogy a helybeli iparosok a közmunkákból aránytalanul kis mértékben részesülnek, viszont a telepüktől nagyobb távolságban végrehajtandó közszállítási vállalkozás, az azzal kapcsolatos költség miatt, nem tudnak versenyképes ajánlatot tenni a közszállítási szabályzat is előírja, hogy megfelelő minőség és nem lényeges árkielbőség esetén elsősorban a helyi vállalkozók ajánlatát kell figyelembe venni. Egyben lehetőséget biztosít arra is, hogy bizonyos feltételek mellett területileg korlátozott nyilvános versenyfőnyeléseket hirdessen a kiíró hatóság. A minisztérium szükségesnek látja, hogy a vidéki ipar-társadalom gazdasági megerősítése érdekében a közhatóságok a jövőben a közszállítási szabályzat előírásait pontosan iartsák be.

— **A BUDAPESTI ORSZÁGOS MAGYAR KERESKEDELMELI EGYESÜLÉS (OMKE)** má. hó 30. i. k. XXXV. évi közgyűlésén, a magyar kereskedelem országos szervezésében 20 év óta először vettek részt ismét a visszacsatolt magyar Felvidék kereskedői. A Lévai Kereskedelmi Csarnok részéről a város kereskedelme és érdekképviseleti éllete vezető egyéniségei is felvonultak a közgyűlésre soktagu kiűldöttség kíséretében, hogy megjelenésükkel dokumentálják az OMKE zászlójához való csatlakozásuk jelentőségét. A közgyűlés tőb-bek között elhatározta az enőkségnak a Felvidék kereskedelmének vezetőivel való kiegészítését is. Városunk kereskedelmének közseretében álló kiváló reprezentációját, Kern Öskart, aki az elmúlt nehéz időkben is derékasan szolgálta Léva magyar kereskedelmének ügyét és vezette annak irnyitását, a közgyűlés egyhangu, lelkesedéssel az OMKE országos központi alelnöksévé választotta.

— **KÖZSÉGI NÉPKÖNYVTÁRAK ÁTRENDEZÉSE.** A Községi Közöny jelentése szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedésére rövidesen átrendezik a visszacsatolt községek népkönyvtárait. A helyi népművelési bizottságoknak két jegyzéket kell készíteniük a könyvtárak anyagáról. Az egyik jegyzékbe fel kell venni a népművelési célra megfelelő és nemzeti szempontból kifogás alá nem eső könyveket, a másikba a kielejtendő műveket. A mulatkozó hiányt a minisztérium új könyvadományozásokkal fogja kiegyenlíteni. A könyvtárak máris sok új könyvet kaptak az utolsó husz év magyar irodalmának legjavából a minden remény megvan erre, hogy a fontos hivatást teljesítő népkönyvtárak a visszacsatolt területeken kellő színvonalra kerülnek.

— **POZBA ORSZÁGZASZLÓT KAPOTT.** Pozba község előjárósága meleg halálával közönte meg a Békásmegyri közönsége által nekik kiűldött országzászlót, egyben átiratában azt üzenete, hogy az országzászló költségeinek összegyűjtésénél kiváló szerepet vitt békásmegyri polgárok nevét Pozba község krónikájában megörökíteli.

— **BARÁTI LÁTOGATÁSOK.** A pestszentimrei polgári iskola látogat el ma Lévára, hogy megtekintse ősi felvidéki magyar városukat. A pestszentimrei polgári iskola a felszabadulás pillanatától kezdve szeretettel fordult Léva felé s számos könyvet és himzett zászlót kiűldött. Most a lévai áll. polgári iskola meghívta és 2 napig vendégül látja testvérintézetét. A vendégek ma, a 12 óras vonattal érkeznek Lévára — Ugyancsak ma délben érkezik Lévára a bpesti Fotesel által vezetett kiránduló társaság, amely az országzászlót is megkoszoruzza. Minden amatőrfrényképez ott legyen, mert képsere is lesz.

— **KI AKAR PÉNZÜGYÖR LENNI?** A Budapesti Közfőny 1939. május 2-án megjelent 98 száma közli, hogy 430 pénzügyőri vizgázói állás kerül betöltésre. Felvételtnek ep, egészséges, megfelelő szellemi képességű, magyarul kifogástalanul tudó nőtlen vagy egyeretketlen özvegyek, legalább IV. középsikolai végzettséggel, 1914—1919. évfolyambeli születéssel, illetve az igazolványosok 37 éves korig, a hadirok-tantok, vitezek és tűzrakosok 45 éves korig. A pályázatok legkésőbb f. évi május hó 31-ig nyújtandók be. A „M. kir. pénzügyőri altiszti iskola” parancsnoká-hoz, Budapest X. Ujhegyi ut. 14. sz. Résztetes tájékoztatást a B. K. említtett számában közzétett 65—1939. sz. hirdetésny nyújt.

— **KÉPZŐMŰVÉSZETÜNK KULTURÁLIS JELENTŐSÉGE.** Hogyan létesülhelt Léván garamvölgyi képzőművészet? Irtá : Gaál Dező festőművész voltán (a „müncheni Hungaria” dominusza). Meglátottam R. Manóczy Géza kártarsam gyűjteményes képiállítást a lévai vármegyeháza dísztermében és a magam részéről is örömmel állapítottam meg, hogy Rimánóczy alkotó művész ember, aki ezenkívül innen közülni való. Művészi témái megis legnagyobb rész budapesti vonatkozásúak. Van azonban néhány szép aquarellje, amely Léván készű, sőt csendelése is de — panaszja is van a lévai közöny miatt. Minden nemzetnek az igazi értékét nemzeti vonatkozású tudománya és művésze adja meg. És valamely szép csak úgy számíthat más nemzetek előtt is értékesre, ha a kultúra eme két pillérkövében eredményeket tud elérni. Ezek nélkül minden egyéb produkcióknak csak látszat csupán. Vagyis szervezi, a nemzeti életet fenntartó elemek nélkül nem lehet beszélni nemzeti kultúráról.

A képzőművészetnek is meg van a maga nemzeti vonatkozása jelentősége. Mert ahol a kultúrának ezen ága szépen fejlődik, e jelenség azt mutatja, hogy az emberek látják, észreveszik a szepet. Igyekeznek megbecsülni nemzeti vonatkozású alkotásainkat. S a lelki szegénységnek el sem tudom nagyobb fokát képzelní, mint amikor teljesen érzéketlenül megy el a természet szépségei mellett. Már pedig képzőművészeti kultúra nélkül észre venni, meglátni a természetben mindazt ami szép — teljesen lehetetlen. Pauler Ákos az „Estetika Problémái között említi föl a természet szépségeivel kapcsolatosan, hogy a „művészi alkotás nem azért szép, mert a természetet utánozza, hanem a természet azért szép, mert a műalkotás mintájára fogható fel. Ennek tehát természetes következménye az, hogy aránylag fejlett kultúra szükséges a természeti szépségeink méltánylására és elismerésére, ami alsóbb művelődési fokon álló népeknek vagy egyéneknek nem jelentkezik. A képzőművészet kultúr nepeknél tehát nem luxus, de természetesen lelki szükséglet. Tudom, sokan azzal igyekeznek kibújni a képzőművészet pártolása alól, hogy sajnos ma az ilyen dolgokra nincsen pénzünk. Szeretjük a szepet, de megvenni nincsen módunkban. Ezer vonatkozólag az észrevételeim, hogy sok ugynevezett intelligens családnál megfordultam életben, de az utjaimon össze tudnám számlálni azokat a családokat, ahol a falakon a tucat-munkák, ciccsek helyett műalkotások, eredeti munkák szerepeltek. És ezen nem is lehet csodálkozni, mert közönségünk legnagyobb része sajnos, csak úgy ismeri a képzőművészetet, ha a házáló ügynök felkeresi öcsköságaival s akkor jó üzlet reményében — „hiszen a keret is megér annyit” — vásárol olyan dolgokat, amiket egészen bizonyos, hogy nem ott volna meg, ha látogatna nívós festészet, írtalokat. Mert kik csinálják az öcska másolatokat?! Rendszerint könyny érkölsű, komolyabb munkára képtelen, magukat feltétlenül művészeknek nevező egyének. Olyan kettőtörött existenciák, festőnapaszmások. Amilyen bün az öcska, hamis másolatokat megvenni, éppen annyira nemcsak egyéni, de nemzeti kötelesség kultúránkkal szemben az olyan művészet pártolása, amely a magasabb esztétikum felé törekszik. Ez a szellem viszi ugyanis előbbre képzőművészeti kultúránkat. Rimánóczy aquarelljei a legszerényebb tehetségű, de jóízű emberek igényeit elégítik ki. Egy-egy aquarellje: 15—20 — P. Általános szokás az, hogy a magyar intelligens családoknál a szep-irokolt rendszerint értékes könyvtárakat találunk. Csodálatos, hogy ugyan ezeken a helyeken a szep-művészetnek rendszerint silány alkotásai vannak. Ugy látom, hibás ebben elsősorban iskolai nevelésünk. Gimnáziumaink nem egyebek, mint dectináló iskolák, ahol számba veszik még a magyar nyelvt, történelmet és a természettudományokat. A rajzoktatás megszegyenítő mostoha bánásmódban részesül, pedig jelentősége nagyobb megbecsülést érdemelne. A sok latin-tanulás a rómaiak műveltségét alapszik Róma pedig tudjuk, a görögöktől vette műveltségét. A görög hon a művészetek hazája volt s nagy súlyt helyezett az élményeszet nevelésére. Plamphyros görög festő 10 évvel kisebb időre jelentkezőkkel fel sem vett iskolájába. Léva közönsége azokkal a kitüntetéssel, hogy városa megyei városa lett, bizonyos kultúrközelzettségű vannak. Lévánk ugyanis a Garamvölgye kultúrális központjává kell fejlődnie, amelyet méltóképpen kell

majd betöltenie. A garamvölgyi képzőművészeti kultúra pedig csak úgy fejlődhetik ki, ha annak a kifejeződését a közpnt igényei szükségessé teszik. Ennek pedig első feltétele, hogy Léva város kultur-közönsége tanúsítson érdeklődést olyan irányban, ami egy localis képzőművészeti kultúra fejlődését elő fogja mozdítani. — A tél folyamán jómagam is szándékozom bemutatkozni Léva város közönsége előtt olah, aquarell képeimmel; tus, ceruzá és szénrajzaimmal; fa- és lineolum-metszetekkel és az eddig megjelent irodalmi munkáim illusztrációival. (Szívesen venném, ha volnának olyanok, akik ezt megelőzően megismerik portré megrendelésekkel) Kiállításom nemcsak olah portrékkel, de gipsz és bronz-figurákkal is szándékozom bemutatkozni. Remélem, hogy ugy Rimánóczy, valamint szerény magam áldozatos törekvéseit Léva város méltó közönsége megértő szeretettel fogja felkarolai. — Rimánóczy kiállítás ma, vasárnap zárul be.

— **A CS. ÉS. KIR. MAGYAR TÁBORI VADÁSZZÁSZLOALJAK** volt tagjai ez évi seregsméjükkel május hó 7-én, vasárnap 12 óra 30 perc kezdettel Budapesten, XIV. Állatkerti ut. 26 szám alatt GUNDEL-féle vendéglőjében tartják. Vadászbéd ára 1.— pengő. Részvétellel bejelentendő Lónai Richárd bajtársnál Budapest V., Katona József-utca 33/b. Feláru vásári vasuljegy.

— **SZLOVÁKIÁBA UTAZÓK VIZUMA.** A pozsonyi Országos Hivatal enőksége 23468/1939. sz. a következő körrendeletet bocsjátotta ki a szlovákiai rendőrhatalóságokhoz : „Tekintettel arra, hogy Budapesten nincs még szlovákiai külképviselet, gondoskodni kell a Szlovákia utazók vizumáról. Minden Szlovákia utazó a határon a legudvariasabban kezelendő, amenyiben Szlovákia valamely fűrdőtelepére utazik és különösen akkor, ha az illető utas bemutatja a Tátrai Fűrdők Irodájának Budapest, Vigadó ú. 4. igazolását, hogy Szlovákia valamely fűrdőtelepére utazik. Ezen utasoknak minden nehézség nélkül kell a határközegeknek az utolagos vizumra való utasítást megadni és az utolagos vizumot vagy a határon, vagy a kompetens járás hivataloknál a rendőrigazgatóságoknál lehet megkapni. Az utelvélen és a Tátrai Fűrdők Irodájának igazolásán kívül fel kell mutatni az utasnak a nyugtát, amely igazolja, hogy fedezetet tett le valamely szlovákiai fűrdőben való lakásra és győgykezelésre. Ezeu határozat visszavonásig érvényes.”

Gyászköszönet.

Az elhunyt Szabó Dániel gyászoló családja hálas köszönetét fejezi ki Léva városának és az Egyesült Magyar Pártnak részvéért.

Asz anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Skorecz István Lupták Zsuzsanna leánya Ilona — Bób László Valovics Eszter fia László — Foerster Iván Tóth Piroksa leánya Ildiko Ida Julianna — Machay Cirill Sztolár Gabriella fia Tibor Gábor.

Házasságok. Kéri János rkát. Gregor Anna rkát.

Halálessetek. Zahradnik Dánielné sz. Kosztolányi Ilona 36 éves — Lelkes Kálmáné sz. Nagy Teréz 22 éves — özv. Novotny Ferencné sz. Sztravka Mária 69 éves — Vaskovics Béla 77 éves — özv. Kosztolányi Zsigmondné sz. Kaizer Ottília 80 éves — Bali Magdolna 6 éves.

A színház heti műsora:

Vasárnap délután fél 4 órakor: Tatárjárás operett. Vasárnap este: Ezredes kisasszony, operett. Hétfőn este: Kávé habbal, operett. Kedden délután 3 és fél 6 órai kezdettel Fővárosi gyermekművészek vendégjátéka helyárrakkal. (Sutyi) Ádám Klári személyes felléptével. Kedden este: Mezei paszirta, operett. Szerdán este: Nincsenek vételeinek, vígjáték. Csütörtökön este: Ide gyere rózsám, operett.

Fővárosi gyermekművészek egy napos vendégjátéka.

(Sutyi) Ádám Klári, az országosan ismert kis filmprimadonna személyes felléptével kedden délután 3 és fél 6 órai kezdettel fővárosi gyermekművészek játszanak a lévai város színházban. Fílleres helyárak! Ilyen még nem volt! Felőntök, gyermeknek tiszta öröm az előadás megtekintése.

— KÉT ÚJ MAGYAR KÖNYV. A magyar irodalom mind szélesebb árral növekszik és ez a művészi sodrás mind értékeiből műveket hoz felszínre a magyar irodalom nagy műhelyéből. Dákány András „Tátrai tűzek” című elbeszélő kötete a fenyescek hazájáról szól és oly remek színekkel festi a felvidéki életet, hogy máltán állíthatjuk Knut Hamsun irásművésze mellé. Dákány András a békebeli felvidéki életet festi, hiszen még háboru előtt elszakadt a kuruok földjéről s éppen ezért nem is ismerheti a kisebbik életet. De nem is ez a fontos a „Tátrai tűzek”-ben, hanem a háttér, a környezet, amely körülveszi az embereket és a történéseket. Hiszen a havasokon „szűz és tompa lékség, meg rubintos csillóság, minden gyémánt, minden kő és jégplató valóságos gyémántbirodalom” — nemcsak Dákány András művészele szent, hanem a valóság törvényszerűségéből is. Dákány András nemcsak a havasok költője, hanem meleg lírája végig ömlik a hegyek árnyékolt völgyein is és a régi, békebeli felvidéki életről oly képeket kapunk, amelyek gyermekkorunk édes emlékeit kimondhatatlanul szépen meggazdagítják. — Egy másik könyvről is beszélnünk kell, vitéz Somogyváry G. úr „A város meg a sárkány” című regényéről. Gyula diáknak verseit már régén ismerjük, hiszen ezek a versek óriási lélekzettel emeltek ki bennünk, felvidékieket is husz éven keresztül a kisebbségi ingóványból s mint egy mentődeszkába kapaszkodunk az erőlt és óázerttől hargosó ritmusokba. És hogyan szeretjük a „Virágzik a mandula” című regényét, melyben a magyar katonának állít örök emléket az erő, bátor, igazi férfiérzés világából. A sok pacifista szövegetől telőtűzött európai háborúirodalomból mint egy hősi eposz emelkedik ki ez a regény. „A város meg a sárkány” című regénye Sopron hűs korakában játszódik le; besenyők, burgerek, vámoslegények, kapások és kövező ijjások forgatták a kardot s új volt annak, aki a várost megverte támadni Somogyváry bőséges meséi önkéve ellenállhatatlanul magával ragadja az olvasót. De az egész regényben ott van a költő, aki a regény szerkezetét mestri kezekkel és lélekzettel állította fel, drámai jelenetek egész sorába. Vitéz Somogyváry ezzel a kötéssel csak gazdagította a magyar irodalom irásművészetét. (K. L.)

— KEDVEZMÉNYES UTAZÁS. A magyar kir. államvasutak lévi vonalfőnöksége közli a T. utazó közönséggel, hogy a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter az alábbi 41—50 km. távolságra lévő viszonylatokra is kiterjesztette a díjazásban „gócponit” menettérítési”-nek nevezett 33 százalékos kedvezményű jegyeket: Köhidygyátról Lávára, Kéméndről Lávára, Ipolyzakallosról Lávára, Ipolypásztoról Lávára; Némethidőszegről Érsekújvárra, Nemeskösutról Érsekújvárra, Galántáról Érsekújvárra, Vágfarkasról Érsekújvárra, Zsigárdról Érsekújvárra. Az itt felsorolt viszonylatokban csak Lávára és Érsekújvárra vehető ezen kedvezményes menettérítési jegy igénybe, ellenirányba nem. A kedvezményes menettérítési jegy ára 2. osztályban 4.40 P., a 3. osztályban 3 P. Érvénytartama 2 nap, elszi napnak a jegyváltás napja számít. Ezekkel a jegyekkel az utazást megszakítani nem szabad.

— MAGYARNAK SZÜLETTEM. A nacionalizmus annyira elfajult Európában, hogy sok ember már nincs tisztában azzal sem, hogy milyen nemzetiségű, vagy ha tudja is és magyar nemzetiségűnek vallja magát, mégis öröklött, nem magyar családi neve által új idegen nemzet tarti rá igényt, melyhez semmiféle néven nevezendő kötelek nem üzik, csupán az, hogy német, vagy szláv hangzású neve van, de születésénél, nevelésénél és megélhetésénél fogva magyarnak vallja magát és az is akar maradni. Hgy ezen idegen nemzetek téves ambícióit és számításait csírájában megghusítottuk és értékre adjuk, hogy magyarok között ne keressenek németet, szlovákok, szerbet stb., muzgalmat indítottunk az idegen hangzású családi nevek viselőjének szervezésére és nevelik magyarosítására. Ezért tisztelettel felhívjuk mindazokat, akiknek idegen hangzású vezetéki neve van és be akarja bizonyítani,

hogy hű fia a magyar nemzetnek, hazájának tekintni a magyar hazát, mely őt felnevelte, kenyeret adott neki és nem kíván őt kártyája lenni holmi idegen nacionalista halásznak, akik ezzel is csak a Magyar haza békéjét veszélyeztetik, — saját érdektükben küldjék be május hó 10-ig címüket válasz blyeggyel e címre: Magyarok születtem mozgalom előkészítő bizottsága, Ujkécske, Ujvilág utca 2. (Pest vm)

— SIKETNÉMÁK KOMÁROMI INTÉZETÉNEK igazgatósága az 1939/40 tanévre felvételt hirdet. Felvételt nyerhetnek 6-10 év közötti, felvidéki, siketnémák gyermekek, kik más testi, vagy lelki fogyatékoságban nem szenvednek. Továbbá tanköteles korban lévő siketnémák, kik szlovák intézetbe jártak, de a visszacsatolt területre valók. Május 10-ig jelentendők be az intézet igazgatóságánál mely a részletes felvételigóstitást megadja. Igazgatóság.

ANYAI HIVATÁS

Nep-nap után olvasunk a napilapokban és a társadalmi folyóiratokban a népszaporodás csökkenése, az egyke és a gyermektelenség elleni küzdelem közléseit.

Sokan foglalkoznak ezzel a témával, maga az állam, az egyház is, a tudós, a szociológus, az orvos stb. Sajnos a jelen még azt mutatja, hogy még mindig nem foglalkoznak elegendően, mert megállapodásra ezidig jutni nem tudtak. Azonban nem szabad a munkát abbahagyni és a gondolatot állandóan felzsinen kell tartani, amíg eredményesen meg nem tudják oldani a kérdést.

Szerintem a témát a nép közé kell vinni, meg kell a néppel ismertetni, szeretetűt és értetni, milyen fontos tényező ez az állami és egyházi berendezésünkben, mert nem mindegy az sem faji, sem nemzetgazdasági, sem állami, sem egyházi szempontból, hogy van-e népszaporodás, vagy nincs. De nem mindegy az sem, hogy a népszaporodást a nép milyen rétege adja. Viszont az sem közömbös, melyikből volna az kívánatos.

Ma valahogy olyan korszakot élünk a gyermekszaporulat szempontjából, amely bizony sem keresztény, sem társadalmi szempontból nem válik dicsegetésként. Ugyálazik, mintha félnének a gyermekszaporulattól és a modern szóhasználattal, a gazdasági viszonyoknak köpenyegébe burkolózza mentegetnek magukat. Van is benne valami igazság. Azonban ma sokkal nagyobb, a mai modern kor által kitermelt mélyebb okai is vannak a gyermektelenségnek.

Tudvalevő dolog, hogy a nő egy öcsirével születik, amely őt az élete során fokozatosan az anyaságnak készíti elő. Ha ez így van, aminthogy úgy is van, akkor a nőnek csak egy hivatása lehet az életben, anyává lenni, hogy családunk, fajunk, nemzetünk, emberi nemünk fenmaradásának továbbfolytatóját adja. Az bizonyos, hogy az a szent és nemes hivatás a nőnél abban az időben áldozatot követel. Ettől az áldozattól félnek egyesek, mert nem akarják magukat feláldozni és félnek az anyai szent fájdalomtól. Mások pedig azért tartják magukat távol anyai hivatásuk kötelességének teljesítésétől, hogy a társadalmi élet örömeiről egyidőre ne legyenek kénytelenek lemondani. Sokakat meg a gyermeknevelés gondjaitól való oktalan félelem tart vissza.

Vannak, akik gyermek híjjával kutyát tartásában, becözgetésében keresik egyéni elgondolásuk kielégítését megtalálni. Ez a kutyakultusz. Ez ma nemcsak nálunk, hanem az egész világon divik. A kutyá szeretete emberi dolog. De túlzásba menni e téren abnormalis tünet. O vasom, hogy Franciaországban már olyan kutyatemetők vannak, amelyek veteksenek az emberi temetőekkel. Disszirokat építenek és disszirokat állítanak fel számukra. Normális állapotnak nevezhető ez? Szabad-e, hogy a család öröme a gyermek helyett kutyá legyen? És szabad-e normális tünetként tüni az emberiség ezen degenerálódását? Nam lázad-e fel itt a keresztény emberi ész, hogy a főséges gyer-

mekember helyettesítője gyanánt szerepljen a kutyá. Lehet ez a családban egy nagyon felhasználható, vagy szórakoztató valami, de semmiestre sem egy gyermeket helyettesítő, mert a gyermek vér a vérünkben, hús a húsunkból, lélek a lelkünkben.

Az erkölcsi érzék ezen fogyatkozásával szemben fel kell vennünk a harcot, mert ma már ott tartunk, amint statisztikailag hozták, hogy amíg Budapestben 1921-ben 16000 csecsemő élt a ugyanakkor 12000 ölebet tartottak, a múlt évben már csak 9600 csecsemőt tartottak nyilván és ezzel szemben a kutyák száma 23000-re emelkedett. Ine itt beszélnék a számok, mennyire súlyyid a gyermekkultusz és mennyire virágzik a kutyakultusz.

Az emberi és keresztényi érzés és a jog felküzde ez ellen és felemeli szavát, hogy katedrákról, templomi szószékéről hirdessék az emberi méltóság eme megszuolását. A társadalom felvilágosításával pedig oda kell hatni, hogy akadályosságok meg a szeretetnek ilyenét való megnyilvánulása és majmolása, nehogy a gyermeknevelés pótzere a kora és degenerált elgondolás, a kutyakultusz legyen.

Szemoru dolog sz, hogy egy nő az élete folyamán, mert szent hivatást nem teljesít, kifogásokkal altítja magát. Ö magat iparkodik meggyújtani, hogy lelkiismereti furdalást ne érezze, azt azonban elnyomni nem tudja, mert a lelkében keletkezett új az isteni természet törvényei szerint csak gyermekáldás utján tölthető be.

A mai modern családi élet gyermek nélkül sivar, pusztá, önző, szeretet híjjal ideig-óráig csak érzési élet, minden lelkiesség nélkül, amely későbbi időben esetleg csömbőben végződik.

Ezzel szemben az a családi élet, ahol a gyermek megjelenik, már magával hozza a szülői hajlékba a házastársak közé a drúr, a tisztat, önműalmat, alkalmazkodást, gyöngédséget, elnézést, önfeláldozást, az emberét, munkakedvet, amely megtanítja arra, hogy miért él és mivel tartozik a családnak. Szóval minden jó, ami egy családban előfordul, csak neki köszönhető.

Fel kell tehát rázni minden egyes embert a közönyösségből, hogy tudatára ébredjen annak, hogy családi életének legnemesebb öbija nevének és vérenek az utódban, fájának az álamban és keresztényi lelkének az egyházban való fenmaradása.

Az anyagát pedig arra a keresztény erkölcsi püdeszatra kell helyezni, hogy átérze élete szent hivatását, azt kötelessége tudatában töltsse be és a reá róit áldozatot egy a családdal, mint pedig az egyházzal és állammal szemben mindenkor hozza meg.

Ha a társadalom minden egyes tagja ebben az elgondolásban tudni fogja kötelességét és részeml arra, hogy a családi élet tulajdonképeni öbija az utód, kibn önmagát látja és aki neki földi örömet adja, akkor nem lesz idegenkedés a gyermekszaporulattal szemben. Az az ember meggyűvással távozik majd egykoron Isten rendeltetése szerint a földi pályá színteréről annak tudatában, hogy a további földi élet utódjában folytatódik.

Vedd hozzá, hogy a nemiség az Isten ajándéka. Termékenység nélkül felbomlik az egész állami, egyházi és társadalmi élet. Jaj annak a nemzetnek, ahol az anyák méhe meddő marad, mert az a nemzet halálra van ítélve.

Nem szabad túrnunk, hogy a búzóköz tovább gerárdalkodjanak, hanem dolgozunk kell az új keresztény családi élet megteremtésén, amelyben a szülőnyák, mint az emberiség fenmaradásának továbbfolytatóját adók nem lesznek lényezve, hanem elismerésben és megbecsülésben részesülnek és szent áhitattal tesint fel rajuk mindenki az ő nemes és szent hivatásuk idejében, mint olyan igazi magyar anyákra, akiknek kebelében az isteni szikra meggyul, hogy áldozatot hozzanak a haza szent oltárára.

Dr. OKOLICSANYI BÉLA
m. kir. tisztí főorvos.

A SZÉKESFŐVÁROSI M. KIR. PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG felkéri az Igen tisztelt közönséget, hogy aki a címére küldött állami sorsjegyet megtartja, annak árát a postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával egyenlítsé ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, sziveskedjék azt a mellékelt portmentes választóboríték felhasználásával visszaküldeni oda, ahonnan érkezett. Az államsorsjáték jótékony célt szolgál s aki a megtartani nem kívánt sorsjegyet nem küldi vissza, a jótékony célt károsítja meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

HÓDIFOTT A MAGYAR RUHA A BOKRÉTA-HÁZBAN. A Nemzetközi Vásár egyik legszebb, legszélesebb látványossága, legnagyobb vonzóereje volt az az elragadóan kedves, tornácos magyar ház, magasra törő, szalagos, koszos májüstával, amely már messziről hivogatóan intgetett a látogató felé. Ez a tornácos magyar ház, a magyar ruha háza egyesítette magában a mai idők egész magyar felkelt, amikor nemcsak külsejével, hanem azzal is, amit a vásár látogatójának nyújtott, azt a szellemet testesítette meg, amely átlengett az egész vásárt: a megnyitódott Magyarországi feltámadt nemzeti érzés. A Nagykövetség-üzletház mutatta be ebben a tornácos, májusfés szép magyar házban az általa tervezett, kivitelezett és forgalombahozott magyar divatot. Nemrégiben az az ölelet merült fel, hogy a népszerű és kenyes, de idegen divatu „dirndli” helyett viseljenek asszonyaink leányaink magyaros divatu „dirndli” és ime, ugyanakkor a Nagykövetség-üzletház forgalomba is hozta már azokat a kedves, bájos és üde magyar „dirndliket”, amelyek — Bokréta néven — azóta meghódították a magyar asszonyok és lányok hatalmas táborát és ugyszólván teljesen kiszorították helyéből az idegen divatu dirndlit. Igen nagy érdemeket szereztek ezzel Nagykövetség a magyaros öltözködés mozgalmának sikerében és ez a siker arra indította azt a lelkes nemzeti érzésű üzletházat, hogy most a Bokréta divatját kiterjessék a gyermekleánykákra is, akiknek Bokréta-ruháscskái az idei Nemzetközi Vásár legbájosabb látványai és legszebb eredményei közé tartoznak, itt a Nagykövetség-üzletház magyar házában. De nemcsak az asszonyoknak, lányoknak és leánykákknak teszi lehetővé a Nagykövetség-üzletház a magyaros öltözködést, hanem a férfiaknak és fiuknak is, akiknek elegáns, színekben és szabásban egyformán finom magyaros ruháit ugyancsak ez a kedves magyar ház mutatja be a vásáron. Nem is csoda, hogy reggeltől estig állandóan hatalmas tömegek látogatták Nagykövetségnek ezt a magyar pavilonját, amely épp oly színes, mosolygó, izlises és szép, mint ez a név, amelyet visel: Bokréta.

DR. SÓS LÁSZLÓ szülész és nőorvos orvosi rendelőjét Bási utca 7 szám alá helyezte át.

TARTÓS ONDOLÁST csak Ultra X villany nélküli géppel készíttessen, ősz, festett hajak áldása Bartos fodrásznál Léván.

TENISZTŰTŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN. Teljes hűroások valamint javítócsok saját műhelyemben eredeti Slazengers hűrokkal, mérsekkelt árakon Pollák Adolf cégnél (telefon 53)

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Szózat, Hanglemezek. 8.45 Hírek. 12.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13.30 Operaházi zenekar. 14.15 Veress Károly cigányzenekara, Lugossy István tarogatószámaival. 16.30 A Rádió Szalonzenekara. 19.15 Hírek. 19.25 Táncelemezek. 20 Sporteredmények. 22 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. 23.20 Közv. a Gellért szállóból. Ilnczyk László jazz-zenekara játszik. 0.05 Hírek.

Hétfő

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.45 A nő a mai Olaszországban. Felolv. 11.15 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 12.10 Szalonötös. Közv. a Nemzetk. Vásár stúdiójából. 12.40 Hírek. 13.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 14.30 Hírek. 17.10 Bura Sándor és cigányzenekara. 19.15 Hírek. 19.25 Hanglemezek. 20.40 A Budapesti Hangv. Zenekar. 22 Temesváry János mélyhegedű számai. 23 Közv. a Baross-kávéházból. Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál, Cseleányi József énekel. 0.05 Hírek.

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Deák László zongorázik. 12.40 Hírek. 12.55 Vándorné Szathmáry Aranka énekel, zongorakísérettel. 13.30 Állástalan Zeneszek Szimfónikus Zenekara. 14.30 Hírek. 17.10 Szervánszky Péter hegedű, zongorakísérettel. 17.35 Kárpátalja gazdasági jelentősege. Előadás. 18.45 Nagy Lajos és Hunyadi János Rómában. Előadás. 19.15 Hírek. 19.25 Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 21.40 Hírek. 22 Lengyel zeneszerzők művei. A rádió szalonzenekarának műsora. 23.15 Hanglemezek. 0.05 Hírek.

Gyászköszönet.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik feleségem, édesanyuskám, testvérem, illetve sógorném elhunytja alkalmából szíves részvételükkel felkerestek és Öt utolsó útjára elkisértek, ezuton mondunk köszönetet.

ZÁHRADNIK DÁNIEL ÉS LEÁNYA,
KOSZTOLÁNYI LÁSZLÓ ÉS NEJJE.

SPORT

Rovatvezető: BOROS BÉLA

Ma vasárnap d. u. fél 4 órákor LTE csapata a Párkányi Torna Egylet csapatával mérkőzik. Párkány csapata több esztergomi játékossal jenne megerősödött és jelentékeny játékerőt képvisel. A felszabadulás után ez lesz az első találkozásja a két volt délkerület beli csapatnak Léván és e mérkőzés eredményéből lehet következtetni a volt déli kerület csapatainak erőviszonyaira. Bizunk az LTE-ben, hogy meg fogja állni helyét, mert az annál is inkább szükséges, mivel fel kell készülnie az osztályozó mérkőzésekre. Előzőleg 2 órákor kézilabda mérkőzés ket budapesti női csapat között. Ez lesz az első kézilabda mérkőzés városunkban és ez a lévai sportközönséget fogja érdekelni ez az ujszerű mérkőzés.

Cseke község előljáráóságától.

Szám: 1564-1939.

Árverési hirdmény.

Cseke község (lévai járás) 1600 kat. holdat tevő vadászterületének, vadászati jogát 1939 május 23 án délelőtt 9 órákor a község házában megtartandó nyilvános szóbeli árverésen, 1939 augusztus 1-től kezdődő 10 egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek bérbeadják.

Kikiáltási ár 500 pengő, bánatpéncz 50 pengő. Vadállomány: nyúl, fácán, fogoly, vadkacsa. Erdő nagysága k. b. 350. kat. hold. Árverési feltételek megtekinthetők a községi bírónál és a faközvezekényi körjegyzőségénél.

Kelt Csekén 1939. április. 27.

Községi előljáráóság.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Hanglemezek. 12.40 Hírek. 13.30 Rácz Béla cigányzenekara. 14.30 Hírek. 17.10 A Rádió Szalonzenekara. 17.55 Magyar uttörők Amerikában. Előadás. 18.25 Helena Hrabí-Szalkiewicz énekel, a magyar - lengyel művészcere keretében. 6.50 Az új honvédelmi törvény. Előadás. 19.15 Hírek. 20.40 Gítár-est. 22 Közv. a Britanniá-szállóból. Heineemann Ede jazz-zenekara játszik 23 Közv. a Kakuk-étteremből. Lovász Ferenc cigányzenekara muzsikál. 0.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Eugen Stepat balalajka-zenekara. 12.40 Hírek. 13 Beszkárt-zenekar. 14.30 Hírek. 17.45 Radics Béla cigányzenekara. 18.30 A rádió külügyi negyedórája. 20.50 A Rádió Szalonzenekara. 23.20 Közv. a Debrece-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál. 0.05 Hírek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Rendőrczenekar. 12.40 Hírek. 13.30 Budai György cigányzenekara. 14.30 Hírek. 17.10 A rádió szalonzenekara. 19.15 és 20.10 Hírek. 22.25 Közv. a Ketter-étteremből. Lakatos Flóriás cigányzenekara muzsikál. 23.30 Táncelemezek.

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Farkas Sándor cigányzenekara. 12.40 Hírek. 13.30 Dalok és hangszerszólok. Hanglemezek. 14.30 Hírek. 17.10 A rádió szalonzenekara. 18.45 Klamár Sándor magyar nótáikat énekel, kísér Csorba Gyula cigányzenekara. 19.15 Hírek. 22 Táncelemezek. 23 Operaházi zenekar. 0.05 Hírek.

Garamlók község előljáráóságától.

752-1939.

1939 máj. 5.

Hirdetmény.

Garamlók község közhírré teszi, hogy a község határában kb. 1968 kat. holdon gyakorolható vadászati jogát 10 (tíz) évre azaz 1939 aug hó 1-től 1949 július 31-ig bezárólag nyilvános árverésen bérbe adja.

Nyilvános árverés 1939 június hó 2 án d. u. 2 órákor lesz megtartva Garamlókön a község házában.

Kikiáltási ár 250 P., bánatpéncz 25 P.

Árverési feltételek Garamlókön a község házában és Nagykálnán a körjegy ői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Községi előljáráóság.

Nagykálna község előljáráóságától.

740-1939

1939 máj. 2.

Hirdetmény.

Nagykálna község előljáráósága közhírré teszi, hogy a község határában 1522 kat. holdat gyakorolható vadászati jogát 10 (tíz) évre azaz 1939 augusztus 1-től 1949 július 31-ig bezárólag nyilvános árverésen hasznbérbe adja.

Nyilvános árverés 1939 május hó 20 án d. u. 4 órákor lesz megtartva Nagykálnán a község házában.

Kikiáltási ár 200 P., bánatpéncz 20.

Árverési feltételek Nagykálnán a község házában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Községi előljáráóság.

Ház lakás ütlethelyiséggel együtt Bási utca 4. szám alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél Léván. 439

Kiadó helyiség, mely irotának vagy üzletnek alkalmas Boros házában. 589

Kiadó szoba, konyha, paiz, veranda. 7-ik utca 31. U telep. 590

Lakás új házban kiadó szoba, konyha, élekkamra. Tóth Ede u. 2404, Suszta kéktész mellett. 597

Dupla kézimunka ágyterítő jutányosan eladó. Zöldkert utca 12 sz. Ujfalussy ház. 598

Eladó a város központjában 3 szobás komfortos ház, esetleg bérbeadó. Érdeklődni lehet Horthy Miklós u. 26. 599

Lakás kiadó 2 kis szobás Botka utca 11. 600

Cukrasz-sütő tanfolyamot rendezek jelentkezi lehet Mésszáros cukrásznál Kasznárság. Gr. Tisza István u. 1 szám. 601

Használt jőkarban lévő gyermekocskit megvételre keresek. Perc u. 7 szám. 602

Adómentes 3 szoba és nellékhelyiségből álló uri ház elköltözés folytán eladó. Cím a kiaddivatalban. 603

Tanuló fölvetetik Kiss Testvérk műbutor asztalonsnál. Gömbés Gyula u. 10. 604

Ablakok ajtók, üvegfalak, épkezésről visszamaradva, olcsón eladók. Keresek használt üzletipultot megvételre. Vámos Mór. 605

Laurisiné! Névnapijára kívánom, hogy legyen oly boldog, min én, boldogtalan. 606

Kiadó lakás Széchenyi u. 7. sz. 1. jutt június 1-re egy 3 szobás. megbízott Csekey János ref. egyházgodnok. 607

Szoba konyha, paiz kiadó. Brach Ferenc u. 5. 609

Eladó Hegyalja utca 17 számú ház. Bővebbet ugyanott.

Kiadó azonnal két szoba, konyhas lakás. Bővebbet: Koháry utca 46.

Építőtelek a város közepén cca 500 □-öt jutányosan eladó. Cím a kiadóban.

Foto-kópiákat iratokról, rajzokról az eredetivel teljesen egyenlőket, Fotó Rusznak készít, Léva. 444

40.000
ARANYPÉNSÉ FŐNYEREMÉNYT NYERHET

A
72. JÖTÉKONYCÉLŰ M.K.I.R.
ÁLLAMISORSJÁTÉKON
HUZÁS
1939. JUNIUS 6.-ÁN.

EGÉSZ SORSJÉGY ÁRA: 3 ARANYPÉNSÉ. FÉL SORSJÉGY ÁRA: 150 ARANYPÉNSÉ.

HAIDEKKER DRÓTFONAT

HAIDEKKER LÁNCÁRU

HAIDEKKER GÁZAJTÓ

bevonultak a cég régi hű fogyasztó piacára a **FELVIDÉKRE.**

HAIDEKKER
Budapest, Kerepesi-ut 58.

MEGHIVÓ.
A Bars megyei Népbank r. t.
1939. május hó 21-én d. e. 11 órakor Léván,
az intézet saját helyiségében tartja
XLVIII. rendes évi közgyűlését,
melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja
az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés elnökének megválasztása és a jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó intézkedés.
2. Az 1938. évi üzleti zárszámadások, továbbá az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása, a felmentvény megadása és rendelkezés a tiszta jövedelemtől.
3. Az alapszabályok módosítása.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Azon tisztelt részvényeseket, kik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni kívánják felkérjük, hogy az alapszabályok 36. §-a értelmében részvényeiket intézetünk főpenztáránál, vagy fióktelepeinknél legkésőbb 1939. május 18-ig bezárólag — elismervény ellenében — letétmentényezni sziveskedjenek.

Utítársul

jobbat nem találhat, mint a KODAK Retina fényképezőgépet. • Mindig kéznél van, de soha sincsen terhére. Kezelése egyszerű és gyors. Egy tekercs filmre 36 felvétel készíthető.

A modern ember fényképezőgépe a KODAK Retina, most részletre vásárolható meg a fotoszaküzletekben, 6 és 12 havi hitelle. Itt van tehát a kedvező alkalom a Retina megvételére.

Kérjen felvilágosítást a fotoszaküzletben

HAJDÚ SÁNDOR fényképésztől Léván

ÖSSZTÁNCOMON
ma este az Iparos Körben kitűnő jazz-band fog játszani!

Együtt meghívok mindenkit táncfolyamom második felére, mely szerdán,
május 10-én, este 8 órakor nyílik meg. — Tanítok minden új táncot és új figurát.
Táncvizsgámon a nagyszabású

TÁNCVERSENYT
rendezek, melyen csak beiratkozott tanuló vehet részt. — Díjaim többek között ezüst cigarettatárca, aranyozott női karperec stb.
Vizsgaműsorom betanítása e héten kezdődik. — Tisztelettel

DR. STERNÁDINÉ
Zsiros Ilona
okl. táncmester

Változnak az idők,
csak a **FIAT**
autók Kvalitása nem változik!

Üzletáthelyezés

miatt egyes cikkeket (villanycsillárokat, lámpákat, porcellánkészleteket, különféle dísztárgyakat, stb.)

leszállított áron kiárusítok!!!

VÁMOS MÓR

üveg-, porcellán- és diszmiáruk Léva. Üzletem májusban a postával szemben, saját házamba helyezem át.

FÜRDŐ

megnyitás Magyaradon

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a magyaradi

gyógy, strand és meleg

fürdők megnyitják. Egész nap meleg kádfürdők! A strand új forrással, homok-fürdő és tussal kibővítvé!!! Meleg és hideg ételek, valamint hűsített italok, olcsó pansió árak!!!

Állandó zenét a jóhírű Kozák zenekara szolgáltatja.

Számos látogatást kér:

STRBA

fürdő - bérlő és vendéglős.

Autobusz járat!

KERNNÉL VENNÉL NYERNÉL!

A 42. magyar királyi osztálysorsjáték II. osztályára

sorsjegyek már kaphatók

KERN TESTVÉREK

radio szaküzletében — Léván.

JÉGSZEKRÉNYEK

villamos hűtőköszülékek, sörkimérőkészülékek, fagylaltgépek, jéggyártóberendezések

HENNEFELD jégszekrénygyár

VI. O-ucca 6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Telefon: 112-026, 115-646.

HAVAS BUTORGYÁR

Belvárosi mintatermeiben, BUDAPEST, IV. Kecskeméti ucca 6 és IV. Váci ucca 37.

Előrendű minőség.

Felvidékieknek a Nemzetközi Vásár alatt külön kedvezmény.

Megbízható

kerékpárok

csak szaküzletben kaphatók!

Varrógépek, gramofonok, vadászati és halászati cikkek!

BAROSKA JÁNOS, LÉVA

Horthy M. u. 43.
Szakszerű javító-
műhely. Tel. 130.

bokréta

a magyar úri hölgyek virágmintás otthoni, nyaraló és kiránduló ruhája. Száz meg száz szinpompás, tarka változatban készül.

Ár **6** pengőtől **14** pengőig

Cégünk alkotása, kizárólag mi árusítjuk.

IDEI UJDONSÁGAINK SZEBBEK MINT VALAHA!

Ma vasárnap 2—4—6 és 8 15 órák. Páger Antal, Lázár Mária, Mezey Mária, Ajtay Andor, Vizváry Mariska, Mihályfi Béla

Megvédtem egy asszonyt

című magyar vígjátéklágerben!

Magyar víghíradó!

Jegyelővétel!

Május 8—9-én hétfőn és kedden 6 és 8 15 órák

RÉGI JÓ IDŐK

(Történelem és Filmtörténelem.)

A viágháboru előtti és utáni korok dokumentáris eseménye! Az utolsó 30—40 esztendő keresztmetszete filmen! Az egész világháború története. Horthy Miklós fővezér bevonulása Budapestre! Mozgósítások, forradalmak és más érdekességek! FOX hangos híradó.

Május 10—11-en szerdán és csütörtökön 6 és 8 15 órák

Kettős műsor!

A DZSUNGEL TRAGÉDIÁJA

Végig magyarul beszélő és izgalmas expedíciós film az indokínai ósvadonból és 3 CHAPLIN burleszk!

Május 12—13—14-én péntektől: Sz. n. z. c. i. o. s. b. e. m. u. t. a. t. ó. !
Minden magyarnak meg kell néznie!

„MAGYAR FELTÁMADÁS”

Fel. i. d. é. k. i. t. ö. r. t. é. n. e. t. 1918—1938 ig. A 20 éves trianoni rabság lebilincselő drámája! Tökés Anna, Kiss Ferenc, Csontos Gyula, Otrubay Melinda, Pethes Ferenc, Kiss Manyi, Bilicsy Tivadar, Makláry Zoltán. Irta: A magyar sors. Rendezte: Kiss F. és Csepreghy J. Zeneszerzője: Buday Dénes.